

HT 2025

Kursguide

Yrkesutövande och professionalitet
30 hp

Kursansvarig: Catarina Cuibe

Socionomprogrammet Termin 5
– Verksamhetsförlagd utbildning

Senast reviderad den 250618

Förord

Denna kursguide syftar att presentera kursens pedagogiska inramning och de olika moment som ingår. Kursguiden måste därför läsas noggrant för att du som kursdeltagare och handledare ska få en ökad förståelse för hur studierna kan planeras för de handlednings- och färdighetsbaserade moment som ingår i kursen. Kursguiden kan vid behov uppdateras under terminens gång.

Utöver denna kursguide kan det lämnas ytterligare skriftliga anvisningar eller generell information på Bblearn.

I mån det finns svagheter eller felaktigheter i materialet tas kommentarer om detta tacksamt emot.

Bedömningsunderlaget kan komma att revideras under kursens gång. Om revideringar görs kommer det att spridas via hemsidan samt via mejl till handledare. Jag tar tacksamt emot synpunkter och reflektioner på bedömningsunderlaget.

250618

ÖREBRO UNIVERSITET

Catarina Cuibe
Kursansvarig

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INTRODUKTION OCH BESKRIVNING AV KURSEN.....	4
UNDERVISNING OCH UPPLÄGG.....	4
FORMALIAKRAV.....	5
INTRODUKTIONSDAGAR.....	5
SEMINARIUM.....	5
FÖRELÄSNINGSSERIE FÖR HANDLEDARE OCH STUDENTER.....	6
INFORMATIONSTRÄFF OCH SAMTAL OM HANDLEDNING.....	6
HANDLEDARUTBILDNING.....	6
ANSVARSFÖRDELNING HANDLEDARE OCH STUDERANDE.....	7
MITTVÄRDERINGSSAMTAL, UTVÄRDERINGSSAMTAL OCH BEDÖMNINGSSUNDERLAG FRÅN HANDLEDAREN.....	9
VID TVEKSAMMA STUDIERESULTAT I KURSENS VERKSAMHETSFÖRLAGDA MOMENT.....	9
VID OMSTÄNDIGHETER SOM PÅVERKAR DEN STUDERANDES FÖRUTSÄTTNINGAR ATT FULLFÖLJA KURSEN.....	9
STÖDHANDLEDNING.....	10
AKADEMISK HEDERLIGHET - EN PÅMINNELSE.....	10
STUDIEHANDBOKEN.....	10
INDIVIDUELL STUDIEPLAN.....	11
SEMINARIUM 1 VERKSAMHETSBEKRIVNING.....	133
<i>Bedömningskriterier för seminarium om verksamhetsbeskrivning.....</i>	155
<i>Bedömningskriterier för verksamhetsbeskrivning.....</i>	15
SEMINARIUM 2 ETIK OCH MAKT.....	17
SEMINARIUM 3 "TEORETISK GRUNDAD HANDLINGSPLAN".....	179
<i>Bedömningskriterier för det deltagande i det tredje seminariet.....</i>	22
<i>Bedömningskriterier för fallanalys/ teoretiskt grundade handlingsplanen.....</i>	22
SEMINARIUM 3 PROFESSIONALITET OCH HANDLINGSUTRYMME.....	244
<i>Bedömningskriterier för seminarium om professionalitet och handlingsutrymme.....</i>	255
ALLMÄN INFORMATION.....	266
KURSREGISTRERING/STUDIEMEDEL.....	266
RESEBIDRAG.....	266
FRÅNVARO.....	266
STUDIEBESÖK.....	266
KURSREPRESENTANTER OCH KURSVÄRDERINGAR.....	266
EXAMINATION OCH BETYGSKRITERIER.....	277
AKADEMISKT SKRIVCENTRUM.....	277
FÖRSÄKRINGSREGLER.....	277
BILAGA 1 MITT OCH UTVÄRDERINGSSAMTAL.....	309
BILAGA 2 KURSPLAN.....	30
BILAGA 3 OM PRAKTIK- OCH UTVECKLINGSCENTER (PUTC).....	344
BILAGA 4 BEDÖMNINGSSUNDERLAG HANDLEDARE.....	355

KONTAKTUPPGIFTER

Kursansvarig

Catarina Cuibe, universitetsadjunkt Catarina.Cuibe@oru.se 019-30 14 74

VFU utomlands

Camilla Fridström, universitetsadjunkt Camilla.Fridstrom@oru.se 019-30 14 89

Programansvarig

Munir Dag, universitetslektor i socialt arbete Munir.Dag@oru.se 019-30 38 48

Enhetschef

Björn Johansson, docent i socialt arbete Björn.Johansson@oru.se 019-303502

Studievägledare

Maria Holma maria.holma@oru.se 019- 30 14 30

VFU-administratör

Josefine Stensson och Marie Norbäck vfu.socionomprogrammet@oru.se 019-30 30 00

Tele växel: 019- 30 30 00 (växel)

Information om inlämningsuppgifter och kursens olika moment i kronologisk ordning:

Individuell studieplan, verksamhetsbeskrivning samt skriftlig fallanalys ska bekräftas av handledare att det är läst och godkänt. Tänk på att handledare ska hinna läsa igenom uppgifterna innan de publiceras på Bblearn. Överenskommelse görs med seminarieledaren hur bekräftelsen från handledare ska kommuniceras.

Individuell studieplan: publiceras på Bblearn senast fredag 3 oktober kl.12.00.

Verksamhetsbeskrivning: publiceras på Bblearn senast fredag 3 oktober kl. 12.00.

Diskussionsfrågor publiceras på Bblearn senast kl. 12.00 dagen före ditt seminarium. (OBS! Om seminarium är på måndag ska de publiceras på fredagen innan seminariet)

Kommentatorns skriftliga feedback: publiceras på Bblearn senast kl.12.00 dagen före ditt seminarium, genom att svara på den tråd för själva uppgiften du ska kommentera.

Inlämningsuppgift "Etik och makt": publiceras på Bblearn senast fredag 31 oktober kl. 12.00. Seminarium om Etik och makt äger rum någon gång i v. 43 eller v.44. Överenskommelse om när det ska äga rum görs med den egna seminariegruppen. Svar på reflektionsfrågorna kopplat till seminariet mejlas till seminarieledaren senast 31 oktober kl.12.00.

Mittvärderingssamtal: Samtal mellan student och handledare. Skriftlig sammanställning görs av student och visas för handledare senast den 31 oktober. OBS! Behöver ej publiceras på Bblearn. Handledare bekräftar för seminarieledare att det är läst och godkänt i samband med uppföljningen/avstämning.

Avstämningssamtal: Seminarieledaren har separata samtal med student resp. handledare ca 15-30 minuter/samtal. Bokas in under v. 45-46.

Skriftlig fallanalys: publiceras på Bblearn senast fredag 5 december kl. 12.00.

Förslag på åtgärder till handlingsplan: publiceras på Blackboard senast kl. 12.00 dagen före ditt seminarium. (OBS! Om seminarium är på måndag ska de publiceras på fredagen innan seminariet)

Skriftlig förberedelseuppgift inför seminarium 3: publiceras på Bblearn senast fredag 2 januari kl. 12.00.

INTRODUKTION OCH BESKRIVNING AV KURSEN

Yrkesutövande och professionalitet är en verksamhetsförlagd kurs som studeras under socionomprogrammets femte termin vid Örebro universitet. Att kursen är verksamhetsförlagd innebär att den studerandes bas för studierna är en verksamhet där socialt arbete bedrivs och där en yrkesverksam socionom fungerar som handledare för den studerande. Under kursen förväntas du som studerande lära dig om socialt arbete, yrkesroll och professionalitet genom att vara i, delta i och reflektera över det sociala arbete som bedrivs på respektive studieplats. För bearbetning av dina erfarenheter och som stöd för reflektion i att integrera teori med praktik finns det ett antal skriftliga inlämningsuppgifter med tillhörande seminarium att genomföra inom ramen för kursen. De mål som ska uppnås under kursen finns i kursplanen, se bilaga.

Den verksamhetsförlagda kursen omfattar 20 veckor och avser studier på heltid, 30 hp. Huvudregeln är att den studerande har 32-timmar i veckan på studieplatsen och 8 timmar i veckan egna studier under 20 veckor, vilket innebär att frånvaro och mertid behöver regleras tid mot tid. Kursen startar den 1 september och slutar den 16 januari. Vid särskilda skäl finns möjlighet att i samarbete med handledaren förändra tiderna för start och slut så att det passar både studerande och handledare bättre. Dock behöver detta planeras i samråd med kursansvarig. Om någon av särskilda skäl vill studera med en studietakt omfattande 75 % förlängs studieperioden med sex veckor. Handledare, studerande och kursansvarig måste då göra särskild överenskommelse i dialog med studievägledare.

Det är den studerande och handledaren som kommer överens om hur studietiden ska förläggas och när den studerande ska vara på studieplatsen respektive när genomföra egna studier. Egna studier innebär inläsning av kurslitteratur, genomföra inlämningsuppgifter, förbereda sig inför seminarium, delta vid seminarium samt arbeta vidare med uppgifter efter seminarium.

Det är inte lämpligt att vikariera på din VFU-plats under kursens gång. Det är en situation som vi inte rekommenderar, inte för att det är negativt att få fråga om arbete, utan för att det kan innebära risk för ditt betygsärendet under pågående VFU. Det är viktigt att alla studenter behandlas lika under sina studier och sin VFU och att de personer som är inblandade i hela betygsärendet kan förhålla sig opartiska till beslutet och handläggningen i ärendet. Föreligger det risk för jäv på grund av att studenten arbetar inom samma verksamhet kan det få följder för betygsärendet.

Undervisning och upplägg

Under kursen förväntas du som studerande under handledning aktivt delta i samt medvetet och metodiskt arbeta med det sociala arbetet som bedrivs på studieplatsen. I kursen ingår även skriftliga examinationsuppgifter i anslutning till kursens fyra olika seminarier.

Handledarens roll under kursen är central för läroprocessen. Syftet med handledningen är att bidra till meningsskapande och fördjupat lärande genom att i regelbundna samtal reflektera kring den studerandes erfarenheter och kunna diskutera olika frågeställningar kopplat till det sociala arbetet.

Universitetet har det övergripande ansvaret för kursen och kursens genomförande. Samtliga studerande ingår i seminariegrupper vilka leds av en seminarieledare. Seminarieledaren är handledarens och den studerandes primära kontaktperson under kursen. Seminarieledaren är även den som gör avstämning med både student och handledare under terminen, vilket sker gemensamt vid uppstartsmöte (frivilligt) samt uppföljande samtal enskilt med handledare och student. Den studerande ansvarar för att förmedla förslag på tider för avstämningar från student och handledare till seminarieledaren. För den som har delad VFU (d.v.s. 10+10 veckor) så gör seminarieledaren en avstämning med student och handledare strax innan det är dags att byta VFU-plats för studenten och sedan ytterligare en avstämning ungefär i mitten av den andra perioden.

De studenter som genomför VFU utomlands, har i stort samma upplägg som övriga studenter. Med hänsyn till lärandekontext förekommer det dock vissa skillnader. Närmare instruktion om dessa skillnader ges av ansvarig för utlandsstudier.

Formaliakrav

Följande formaliakrav gäller vid samtliga skriftliga inlämningsuppgifter (gäller även gruppuppgifter, kamratvärderingar och andra inlägg på blackboard):

- Teckensnitt Times New Roman, teckenstorlek 12
- Enkelt radavstånd (1,0)
- Normala marginaler (2,54 cm runt hela texten). Ställs in under utskriftsinställningar.
- Enhetlig och korrekt styckesindelning, d.v.s. blankrad eller indrag
- Referenser ska anges i **samtliga** inlämningsuppgifter. Det är alltid författaren till den lästa texten som ska refereras till, exempelvis författaren till kapitlet i en antologi. Tryckta texter som hämtas från nätet ska refereras till som en tryckt text (är det en pdf är den vanligtvis tryckt). Länkar anges endast till hemsidor och texter som inte finns i tryckt form.
- Referenshanteringen ska vara enhetlig och korrekt i enlighet med APA-systemet och sidhänvisning ska finnas med. Du ska använda dig av den senaste versionen av Röda Korsets APA-manual, vilken finns på universitetsbibliotekets hemsida.
- Sidhuvud ska anges på första sidan. Sidhuvudet bör innehålla information författarnamn, termin, ev. studiegrupp, uppgiftens namn samt datum. OBS! Sidnumrera ditt arbete
- När du lämnar in dina skriftliga uppgifter på Bblearn ska det vara i word-format och dokumentet ska vara döpt med **ditt namn** och **uppgiftens namn**.

Introduktionsdagar

Kursen inleds med två introduktionsdagar som en förberedelse inför den verksamhetsförlagda utbildningen. Under dessa dagar varvas föreläsningar och seminarium kring temat professionalitet i socialt arbete och lärande under VFU samt arbetsgruppens psykologi. Introduktionsdagarna syftar till att ge en förståelse kring hur VFU kan bidra till att fördjupa och utveckla kunskaper och färdigheter samt ditt professionella förhållningssätt. Schema för dessa dagar tillhandahålls separat och finns publicerat på Blackboard.

Introduktionsdagarna är ett obligatoriskt moment för att bli godkänd på kursen. Studerande som inte deltar får genomföra momentet genom att aktivt medverka vid kommande termins introduktionsdagar tillsammans med skriftlig uppgift.

Seminarium

Under kursens gång genomförs fyra obligatoriska seminarier. Underlag för seminarium 1 utgörs av en individuell studieplan och en verksamhetsbeskrivning. Seminarium 2 handlar om Etik och makt. Vid seminarium 3 utgörs underlaget av en fallanalys/teoretiskt grundad handlingsplan. Vid seminarium 4 diskuteras professionalitet, handlingsutrymme, arbetsgruppens betydelse samt lärandet under VFU med utgångspunkt i erfarenheter från studieplatsen, kurslitteratur samt skriftlig uppgift.

Seminariegrupperna sammansätts om möjligt så att deltagarna har erfarenhet från olika studieplatser samt genomför kursen i verksamheter med olika organisatorisk struktur. Om tiderna för kursens seminarier inte passar för en studerande är det dennes ansvar att själv byta seminariegrupp och dagar med annan studerande, kontakta berörda seminarieledare samt informera samtliga gruppmedlemmar. Studenten ska även meddela bytet till kursansvarig. Det är inte tillåtet att bara utebli från den egna seminariedagen och komma en annan dag. Observera att ett gruppbyte gäller för samtliga seminarier och vid behov av byte så ska det ske tidigt i terminen, senast 3 veckor efter kursstart. Det går alltså inte att byta seminariegrupp för enstaka seminarium.

Det första seminariet genomförs omkring sex till åtta veckor in i kursen, det andra seminariet under kursens senare halva och det tredje seminariet ligger i den avslutande veckan av terminen. Information om gruppindelning, seminarieledare samt specifika datum för respektive seminarium anslås på Blackboard senast 2 veckor efter kursstart.

Samtliga fyra seminarium är obligatoriska och vid frånvaro erbjuds ersättningsseminarium/ersättningsuppgift under terminstid eller i nära anslutning till terminsavslut. Om du inte kan närvara på ett seminarium ansvarar du själv för att uppmärksamma när ersättningsseminarium erbjuds, vilket också anslås på Blackboard och i Kronox.

Föreläsningsserie för handledare och studenter

Socionomprogrammet erbjuder ett antal föreläsningar i aktuella ämnen för handledare och VFU-studenter. Tanken är att detta ska gynna arbetsplatsen varför förslag på ämnen gärna får lämnas till kursansvarig. Separat utskick med detaljerad information angående ämnen, föreläsare och datum finns på hemsidan <https://www.oru.se/bsr/vfu>, på **Bblearn** samt i schemat för kursen. För de verksamheter som ingår i PUTC (Praktik- och UtvecklingsCentrum) samt Örebro kommun är hela arbetsgruppen välkommen till föreläsningarna.

INFORMATION TILL HANDEDARE

Informationsträff och samtal om handledning

Inför varje termin erbjuds en informationsdag för alla handledare. Vid detta tillfälle ges information om socionomprogrammet och de verksamhetsförlagda studierna (se separat inbjudan). De handledare som inte deltar i handledarutbildningen inbjuds också till ett par träffar per termin för att samtala i mindre grupper om förväntningar på och erfarenheter av att vara handledare för studenter i verksamhetsförlagd utbildning. Samtalen bygger på handledarnas egna kunskaper och erfarenheter. Tider för dessa tillfällen finns i separat inbjudan gällande handledarträffar.

Handledarutbildning

Kursen *Handledningsmetodik inom verksamhetsförlagd utbildning i socialt arbete, 7 5 hp, (SA108A)* ges på kvartsfart vilket innebär ett undervisningstillfälle per månad. Kursen vänder sig till yrkesverksamma socionomer eller med motsvarande utbildning som har eller kommer att ha en student på verksamhetsförlagd utbildning.

Kursplan finns att söka fram på universitetets hemsida, sök på första delen av kursens namn, Handledningsmetodik: <https://www.oru.se/utbildning/jag-ar-student/kurs--och-utbildningsplaner/kursplaner/kursplaner-fran-och-med-hostterminen-2019/>

Du anmäler dig till kursen via www.antagning.se

Plats: Örebro universitet

Kursansvarig: Maria Stetsko

ANSVARSFÖRDELNING HANDLEDARE OCH STUDERANDE

Kursupplägget planeras med utgångspunkt i kursplanen och de unika förutsättningar som råder på respektive studieplats. Handledaren och den studerande diskuterar och träffar överenskommelse gällande upplägget och genomförandet av kursens verksamhetsförlagda moment vilket formuleras i den individuella studieplanen.

Den individuella studieplanen är tänkt att användas som ett underlag vid handledning, mittavstämning och vid upprättandet av bedömningsunderlaget. Det är ett levande dokument som syftar till att tydliggöra kunskapsinhämtning och måluppfyllelse för respektive student på det verksamhetsområde där terminen studeras. Studieplanen kan med fördel revideras under kursens gång.

I handledarens ansvar ingår att utifrån studieplatsens möjligheter skapa förutsättningar för att den studerande skall kunna genomföra den individuella studieplanen och uppnå kursmålen. Det är särskilt viktigt att den studerande bereds möjlighet att vara delaktig i förekommande arbetsuppgifter. Handledaren har även ansvar för att skapa rutiner för samarbete mellan handledare och studerande, samt att genomföra regelbundna handledningssamtal med den studerande. Rekommendationen för handledningssamtal är 1–2 timmar varje vecka. Studenten ska få i uppgift av handledare att förbereda sig inför handledningen.

Handledningens komponenter kan sägas vara pedagogiska, stödjande och insiktsgivande. Handledaren bör se till att den studerande ges möjlighet att lära såväl generella som specifika kunskaper, ges tillfälle att träna färdigheter samt reflektera kring hur den egna personen påverkar och påverkas i socialt arbete. Handledarens främsta uppgift är att ge handledning utifrån de upplevelser den studerande möter på studieplatsen. Stort utrymme bör ges för den studerandes egna reflektioner, tankar och känslor. Tanken är att handledningssamtalen skall bidra till den studerandes reflektion över den egna personens betydelse i det sociala arbetets praxis.

Mer information om strukturerad och spontan handledning samt hur handledare och student kan förbereda sig inför handledning kan med fördel läsas i boken *Studenthandledning* av Lilja Cajvert.

Cajvert, L. (2016). *Studenthandledning: under verksamhetsförlagd utbildning*. Lund: Studentlitteratur.

Metoder i handledning

Som förberedelse för de regelbundna handledningssamtalen rekommenderas olika metoder hur handledning kan läggas upp så att studenten kan planera för att vara i, delta i och reflektera över det sociala arbete som bedrivs på respektive studieplats. Tänk på att även inlämningsuppgifterna på olika sätt kan användas som diskussionsunderlag vid handledningstillfällena.

Loggbok/dagbok

Den studerande för anteckningar i samband med egen reflektion om upplevelser, observationer, tankar och känslor under sin VFU. Loggbok/dagbok innehåller även kortare sammanfattningar om den egna professionella och personliga utveckling samt vad som bidragit till det egna lärandet. Anteckningarna kan med fördel användas som underlag vid handledning samt inlämningsuppgifter. Påminn gärna varandra om denna möjlighet även i den senare delen av terminen.

Rollspel

För att utveckla inlevelse och för att förbereda kommande möte med klienter och andra är rollspel ett utmärkt hjälpmedel. Rollspel kan innebära att öva på att ställa öppna frågor, att reflektera över sitt kroppsspråk och ickeverbal kommunikation samt att träna på att strukturera ett samtal.

Samtalsreferat

Genom samtalsreferat ges den studerande möjlighet att i en strukturerande form få en överblick av vad som sades och vad som hände, försöka minnas och fundera över egna ord, tankar reaktioner och känslor för att därefter i handledningen få hjälp att bl.a. förstå och klarlägga upplevelser och reaktioner. Det är också en bra ingång till att handledas i samtalsmetodik, både verbal och ickeverbal kommunikation.

Det är en fördel att referatet skrivs så snart som möjligt efter samtalet, och helst innan samtalet diskuterat med någon annan. Den studerande bör helst inte veta innan mötet att hen ska skriva ett samtalsreferat. Den studerande skriver i replikform snarast efter ett samtal så mycket hen minns av samtalet och gör parallellt med replikerna noteringar om observationer under samtalet samt om egna känslor och reflektioner.

Tips till handledning på samtalsreferat

- Utgångspunkt för diskussion om kommunikations- och samtalsteknik.
- Förmågan att minnas,
- Klientfokus - den studerandes uppfattning av klientens situation och problem.
- Den egna personens betydelse

Observationsreferat

Den studerande får i uppgift att vara observatör vid t.ex. handledarens besök, sammanträde, hembesök och liknande. Den studerande skriver därefter ned sina observationer, egna reflektioner och synpunkter. Observationsuppgifterna ska vara klart formulerade och avgränsade.

Tips till handledning på observationsreferat

- Syfte är att träna förmågan att observera – och professionellt beskriva och analysera det man ser.
- Låt den studerande träna på att koppla teori och tankemodeller till observationerna.
- Uppmuntra den studerandes frågor, kommentarer, tankar, upplevelser, känslor och reaktioner på vad hon/han sett och hört!

Skriftliga sammanfattningar

Efter handledningssamtalet skriver den studerande en sammanfattning av samtalet vilken utgör del av underlag för nästa handledning. Underlaget för en sådan sammanfattning utgörs dels av föregående handledningssamtal, och dels den studerandes reflektioner kring arbetsuppgifter, socialarbetarrollen och sig själv i rollen som socialarbetare.

Gemensamma klient-/patientsamtal och möten

Handledare och studerande deltar gemensamt vid klient-/patientsamtal. Den studerandes roll kan variera från i det ena fallet tyst observatör till att i ett annat ha huvudansvaret för del av eller hela samtalet.

Reflektion utifrån boken "Att förstå sin egen kompetens"

Uppgiften syftar till att reflektera över sig själv i sin egen yrkesroll. Den studerande läser kurslitteraturen "Att förstå sin egen kompetens" (se kurslitteratur i kursplan). Inför själva handledningstillfället ska den studerade förbereda sig genom att välja ut en central del/ett kapitel, sammanfatta det och förbereda diskussionsfrågor att diskutera i samband med ett eller flera handledningstillfällen.

Planering/samtal utifrån teman

Utgå från kursmålen och välj ut olika teman (exempelvis etik) som student särskilt ska fokusera på kommande vecka och följa sedan upp detta i samband med nästa handledningstillfälle. Möjlighet finns även att

vid handledningstillfälle välja ut vissa centrala begrepp i kursmålen och diskutera innebörden av dessa vid handledningstillfället till exempel: "Vad innebär det att utveckla ett professionellt förhållningssätt".

Reflekterande frågor

- Förståelsefrågor: Vad är det viktigaste du lärt dig idag? Vad kan du lära dig inför morgondagen?
- Frågor om dina tankar: Vilka tankar får du om detta utifrån dina kunskaper/utifrån dig själv?
- Frågor om konsekvenser: Vad innebär detta för dig?/klienten? Positivt/negativt?
- Frågor om lösningar: Vilka alternativa lösningar kan du se? Vad talar för och vad talar emot?
- Slutledningsfrågor: Vad har du lärt dig av detta?

Reflekterande frågeställningar integrering teori och praktik

- Vilka är de bästa möjligheterna för den här klienten i denna situation?
- Vilken forskning och annan kunskap finns att tillgå för att förstå den här situationen?
- Vad kan vara tillämpligt och vad har du tagit hänsyn till i relation till klienten och deras situation?
- Hur påverkar kunskapen din förståelse av situationen?
- Hur kan den nya kunskapen påverka val av insats?
- Hur kommer du att följa upp och utvärdera insatsens betydelse för klienten?

Mittvärderingssamtal, utvärderingssamtal och bedömningsunderlag från handledaren

I mitten av terminen ska handledare och studerande genomföra ett längre handledningssamtal, ett så kallat "mittvärderingssamtal". Observera att detta inte är detsamma som avstämning med seminarieledare utan mittvärderingssamtalet sker enbart mellan handledare och student. Punkter att utgå ifrån vid mitt- och utvärderingssamtal finns i bilaga 1 till studiehandledningen. Utgå gärna även utifrån de bedömningskriterier som finns i bedömningsunderlaget (se bilaga 4). I mittvärderingssamtalet utvärderar handledare och studerande den gångna tiden, med den individuella studieplanen och kursens mål som utgångspunkt. Mittvärderingssamtalet är ett tillfälle att diskutera vilka typer av uppgifter den studerande har arbetat med fram till dess att mittvärderingssamtalet ägt rum och vilka kunskaper och färdigheter den studerande behöver utveckla under den tid som återstår av kursen. Resultatet av mittvärderingssamtalet ska ligga till grund för planeringen av kursens avslutande del. Den studerande ansvarar för att göra en skriftlig sammanfattning, 1–2 sidor, som den visar upp för sin handledare senast 31 oktober. Handledaren i sin tur återkopplar till studenten om sammanfattningen överensstämmer med vad som framkom vid mittvärderingssamtalet och påtalar om det finns behov av revidering. Sammanfattningen görs på verksamhetsförlagd tid. Handledaren rapporterar muntligt till seminarieledaren att sammanfattningen är genomläst och godkänd i samband med uppföljning/avstämning runt v.45-46. Mittvärderingssamtalet mellan student och handledare ska således äga rum innan uppföljning med seminarieledare äger rum. För den som har delad VFU (10+10 veckor) så görs mittvärderingssamtalet ca en vecka innan det är dags att byta VFU-plats. Studenten sammanfattar samtalet enligt ovan och kommunicerar det med nästa VFU-plats i samband med bytet. Mittvärderingssamtalet blir detsamma som utvärderingssamtalet (se nedan) för den som har delad VFU och samtalet ligger till grund för bedömningsunderlaget som handledaren fyller i och skickar till kursansvarig.

Vid kursens slut ska ett utvärderingssamtal genomföras av student och handledare gemensamt. Utvärderingssamtalet syftar till att summera den studerandes kunskapsutveckling under kursen med utgångspunkt i den individuella studieplanen och kursens mål. Efter utvärderingssamtalet fyller handledaren i bedömningsunderlaget (se vidare informationen i bilaga 4). Bedömningsunderlaget skickas in till kursansvarig i samband med kursavslut (handledarens ansvar) och ska vara kursansvarig tillhanda senast fem arbetsdagar efter kursavslut. Innan underlaget skickas in har den studerande möjlighet att kommentera bedömningsunderlaget i ett separat dokument som bifogas till bedömningsunderlaget. Handledarens bedömning utgör ett centralt underlag i examinatorns sammanvägda bedömning kring den studerandes betygsättning. Det betyder att en studerande som saknar bedömningsunderlag från sin handledare inte kommer att kunna godkännas på kursen förrän det inkommit.

Vid tveksamma studieresultat i kursens verksamhetsförlagda moment

Om handledaren exempelvis i samband med mittvärderingssamtalet eller vid annat tillfälle under kursen upplever att det finns tveksamheter kring den studerandes utveckling och prestationer, ska handledaren snarast kontakta den studerandes seminarieledare eller kursansvarig lärare för uppföljande samtal kring frågan och vid behov upprättas en handlingsplan.

Vid omständigheter som påverkar den studerandes förutsättningar att fullfölja kursen

Om du som studerande upplever att det finns svårigheter eller hinder som påverkar förutsättningarna på studieplatsen ska det i första hand tas upp med handledare. Vid behov ska seminarieledare eller kursansvarig kontaktas för uppföljande samtal.

Stödhandledning

Handledare ska vara socionom. Studeranden som i undantagsfall har en handledare vid studieplatsen som saknar socionomexamen ges socionomspecifik stödhandledning av lärare vid universitetet. Handledare med annan utbildning än socionomexamen kan erbjudas stödhandledning med kursansvarig.

Akademisk hederlighet - en påminnelse

För att förebygga fusk vid examinationer vill vi här informera om gällande regler. Högskoleförordningen kap 10 handlar om disciplinära åtgärder. I § 1 står att "Disciplinära åtgärder får vidtas mot student som med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation ska bedömas". I § 2 står att "De disciplinära åtgärderna är varning eller avstängning". Att *vilseleda* kan bland annat innebära att man skriver av andras texter utan att ange citat och källa och därmed låtsas att texten är ens egen. Det är det vanligaste fusk. Detta innebär att vid hemtentamen, uppsats eller andra skriftliga arbeten får inte text skrivas av ur böcker eller från Internet. Detta betraktas som textstöld, vilket är ett allvarligt fusk. Som studerande måste ett eget språk användas. Att ändra tempus eller endast byta ut enstaka ord i en text är inte godtagbart. Lämnas en examinationsuppgift in där texten inte är producerad av dig personligen utan att du använt dig av till exempel AI betraktas också detta som ett allvarligt fusk. Du får inte heller skriva av någon annans arbete eller låta någon annan skriva i ditt namn. Lika viktigt är det att du inte framställer andras idéer som om de vore dina egna.

För att förebygga och upptäcka plagiering används automatiska plagiatkontrollsystem i samband med inlämning av skriftliga examinationsuppgifter. I plagiatsystemet jämförs inskickade texter med kurskamraters texter, internet och akademiska texter och annan litteratur för att hitta områden med överlappning mellan den inskickade uppgiften och befintliga arbeten.

Studiehandboken

För att underlätta för dig som socionomstudent har vi samlat information om saker som är viktiga att känna till gällande studierna i socialt arbete vid Örebro universitet i ett särskilt dokument kallat *Studiehandboken*. Där hittar du information om personal, studieadministration, examinationer, rättigheter och skyldigheter, samt mycket mer. Studiehandboken finner du på Blackboard under fliken "Information".

Individuell studieplan

Syfte

Den individuella studieplanen är främst ett dokument mellan handledare och studerande i syfte att planera studietiden inom verksamheten på så sätt att kursmålen kan uppnås och förväntningar och förutsättningar tydliggörs. För att kunna planera för att nå kursmålen behöver den studerande och handledaren tillsammans under terminens första veckor diskutera den studerandes lärobehov, resurser och förväntningar, handledarens och studieplatsens möjligheter och begränsningar, formerna för samarbetet mellan handledare och studerande samt tidsplanering avseende när de skriftliga uppgifterna ska genomföras och hur dagarna ska planeras. Den är också ett lämpligt underlag vid handledning och mittvärderingsamtal. Studieplanen kan med fördel revideras under kursens gång. Om du som studerande har två olika studieplatser under terminens gång behöver studieplanen inbegripa båda studieplatserna, vilket innebär att du kommer behöva revidera den första upplagan när du byter studieplats alternativt skriva ytterligare en studieplan. Revidering av studieplanen när du byter VFU-plats görs på verksamhetsförlagd tid.

Skrivuppgiften

Utifrån diskussioner om ovanstående skriver du som studerande med stöd av handledaren, en individuell studieplan (se instruktioner nedan), där du gör en tydlig koppling till kursens lärandemål. Omfattningen bör vara cirka 3–4 sidor, utöver försättsblad med uppgift om datum, den studerandes namn, arbetsplatsens namn, handledarens namn samt underskrift av både studerande och handledare. Du ska använda dig av kurslitteratur "VFU i praktiken" (se kurslitteraturlista) när du gör din studieplan.

Instruktioner individuell studieplan:

Kursens olika moment; de verksamhetsförlagda delarna, de skriftliga uppgifterna och seminarierna utgör en helhet, där varje moment fyller sin särskilda funktion för ditt lärande. I studieplanen ska du konkretisera din lärandeprocess genom **en utförlig och tydlig beskrivning av hur du ska kunna uppnå respektive kursmål** (se kursplan) på din studieplats. Du ska redogöra (för varje enskilt kursmål) vad i din VFU i form av arbetsuppgifter/aktiviteter på fältet, skriftliga uppgifter och seminarier som kommer bidra till att du uppnår målet. Motivera hur. Följande ska alltså ingå i din beskrivning:

- Verksamhetsförlagda momentet: beskriv vilka aktiviteter du ska delta i och vilka arbetsuppgifter du ska genomföra och hur dessa ska hjälpa dig att uppfylla kursmålen. Ge gärna exempel på hur du kan ha en observerande roll, en delaktig roll samt en självständig roll under handledning. (Tips! Ta gärna hjälp av de bedömningskriterier som återfinns i bedömningsunderlaget bilaga 4.)
- Skriftliga inlämningsuppgifter med tillhörande seminarier: reflektera över hur inlämningsuppgifter och tillhörande seminarier bidrar till att kunskaper utvecklas och att respektive kursmål kan uppnås.
- Kurslitteratur och annan relevant litteratur: precisera vilken kurslitteratur, referenslitteratur samt annan litteratur relevant för den verksamhet du är i som du kommer använda dig av under kursen. Dels för att kunna genomföra olika aktiviteter i de verksamhetsförlagda momenten. Dels i de skriftliga examinationsuppgifterna. Diskutera litteraturen i samband med att du redovisar de olika kursmålen, när det är relevant.

Utöver detta ska du även:

- Beskriva hur introduktionen är planerad för dig (med exempel på praktiska förberedelser såväl som introduktion i arbetsgruppen)
- Redogöra för hur du och din handledare planerar för handledningssamtal, skrivdagar, seminarier, gruppmöten m.m.
- Redogöra för planerade studiebesök (om sådana redan planerats), och syftet med dessa

Studieplanen är en obligatorisk uppgift och en deluppgift i kommande examination. Den studerande ansvarar för att seminarieansvarig lärare har den individuella studieplanen tillhanda senast sista inlämningsdag (se sid 3) genom att uppgiften publiceras på Blackboard.

Om du ej har möjlighet att delta vid seminarietillfället ska den individuella studieplanen senast lämnas in en vecka efter utsatt datum för ordinarie seminariet, om inte riskerar du att inte kunna fortsätta med din vfu.

Om du behöver revidera din studieplan efter att seminarieledare har bedömt den behöver du göra revideringen snarast och skicka tillbaka till seminarieledaren senast 1 vecka efter seminariet, om inte riskerar du att inte kunna fortsätta med din VFU.

Bedömningskriterier för den individuella studieplanen

För att godkännas på momentet krävs:

- Att studieplanen innehåller ovan angivna innehåll och följer anvisning.
- Att det tydligt framgår hur samtliga kursmål ska kunna uppnås
- Att den studerande, med utgångspunkt i kunskaper om de specifika förutsättningar som råder vid respektive studieplats, planerar sin verksamhetsförlagda utbildning, i samråd med sin handledare

Seminarium 1 Verksamhetsbeskrivning

Syfte

Kursens första seminarium syftar till studenterna får reflektera över erfarenheter från respektive studieplats och det sociala arbete som bedrivs där, att bidra till fördjupat lärande samt tillföra ytterligare perspektiv. Seminariediskussionerna ska inspirera och bidra till nya infallsvinklar att ta med vid färdigställandet av verksamhetsbeskrivningen. Seminariet är inte examinerande gällande den skriftliga delen av verksamhetsbeskrivningen, utan fungerar i stället som slutmanusseminarium.

Lärandemål:

- redogöra för och reflektera kring studieplatsens verksamhet, organisation, arbetsmetoder och funktion i samhället liksom socionomens yrkesroll och arbetsuppgifter,
- kunna tillämpa lagar samt redogöra och ha förståelse för hur lagstiftning och konventioner reglerar det sociala arbetet,
- kritiskt granska och reflektera över arbetssätt och metoder i socialt arbete med utgångspunkt i teorier, forskning och lagstiftning,
- söka, värdera, välja ut och på ett strukturerat sätt redovisa relevant kunskap, förmedla egna och andras tankar samt med stöd i källor, muntligt och skriftligt, kunna argumentera och dra slutsatser,
- formulera texter med god struktur, där innehåll och argumentation är begriplig, logisk, sakligt grundad samt följer skrivregler

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsbeskrivningen är en verksamhetsspecifik introduktionsuppgift som ska bidra till kunskaper om och förståelse för det egna sociala arbetet vid studieplatsen. Verksamhetsbeskrivning är en självständig studieuppgift för den studerande, men handledaren ska dock ges tillfälle att granska rapporten och bekräfta att uppgiften är verksamhetsspecifik.

Samtliga punkter ska stödjas i källor, där så är befogat ska litteratur från denna och/eller tidigare terminer användas. Verksamhetsbeskrivningen ska omfatta 3-4 sidor, exklusive försättsblad och referenslista, och beräknas ta 2–3 dagar att genomföra (inklusive förberedelsetid inför seminarier och arbete med revideringar efter seminariet).

Senast kl. 12 sista inlämningsdag (se sid 3) ska verksamhetsbeskrivningen vara publicerad på Bblearn. Om uppgiften inkommer efter denna tidpunkt eller inte är fullständig riskerar du att inte kunna delta vid ordinarie seminarium.

Studenten skriver verksamhetsbeskrivning utifrån följande instruktioner:

- **Studieplatsens organisation och verksamhet:** Beskriv uppdrag, mål och målgrupp, organisationsstruktur och hur samverkan med samarbetspartners ser ut– samt andra aspekter (exempelvis värdegrund) som du uppfattar är relevanta för förståelsen av verksamheten
- **Lagstiftning och konventioner:** Identifiera de lagar och konventioner som ligger till grund för och påverkar det sociala arbetet i verksamheten samt redogör för dess tillämpning. Vilken lagstiftning reglerar de specifika arbetsuppgifterna? Vilken lagstiftning blir särskild viktig att förhålla sig till på studieplatsen och varför är den viktig?
- **Verksamhetens teoretiska grund och arbetsmetoder/arbetssätt:**
 - Identifiera och beskriv de teoretiska utgångspunkter som, uttalat eller outtalat, kan sägas ligga till grund för arbetet. Tänk på att teori och metod inte är samma sak.

- Redogör för verksamhetens huvudsakliga arbetsuppgifter, arbetsmetoder/arbetssätt och insatser samt hur de ligger i linje med de teoretiska utgångspunkterna

*** Samhälleliga förutsättningar och brukares livssituation (OBS! ej skriftligt):** Förbered dig på att muntligt (ca 5 minuter) redogöra för:

- olika normer, värderingar eller andra samhällsstrukturer som du uppfattar är betydelsefulla för brukarna på just din studieplats.
- Redogör för vilken roll socialpolitiken har för verksamhetens mål och utformning och vilka konsekvenser det i sin tur får för brukarna.

Förberedelser som kommentator och gruppdeltagare

Förutom verksamhetsbeskrivningen och den individuella studieplanen så ska du inför seminariet:

- Läs igenom samtliga i gruppens verksamhetsbeskrivningar och formulera en diskussionsfråga till samtligas uppgifter (se anvisning nedan)
- Förbereda ditt muntliga kommentatorskap enligt anvisning nedan.
- Skriftlig feedback/kamratvärdering enligt anvisning nedan.

Samtliga deltagares verksamhetsbeskrivningar ska vara genomlästa och minst en diskussionsfråga till varje uppgift ska ha förberetts. I din diskussionsfråga ska du välj ut något som du tycker är särskilt intressant att få diskutera i gruppen. Diskussionsfrågan ska utgå från uppgiften och kurslitteraturen/referenslitteratur. Du ska även formulera ett kort resonemang varför det är intressant att få diskutera detta. Diskussionsfrågorna ska publiceras på Blackboard i samma diskussionsforum som rapporterna senast kl. 12.00 dagen innan seminariet.

Samtliga kommer få fördjupa sig i en verksamhetsbeskrivning i rollen som kommentator. Första personen på seminarielistan kommenterar den andra personen, den andra kommenterar den tredje och så vidare. Som kommentator ska studenten agera samtalsledare och vara väl förberedd för att problematisera och väcka spännande diskussioner om innehållet samt att med hjälp av kurslitteratur lyfta in något nytt perspektiv som ej beaktats i uppgiften (se anvisning nedan). Det är viktigt att involvera samtliga i gruppen i diskussionerna.

I kommentatorns uppgift ingår även att ge en detaljerad skriftlig feedback till studenten vars uppgift den kommenterar gällande hur uppgiften har fullföljts, så som språk- och referenshantering, val av perspektiv/teori, presentation av lagar etc. Denna kamratvärdering görs i Bblearn senast dagen innan genom att svara på tråden för uppgiften.

Under seminariet

Seminariet inleds med en kort presentation av deltagarna där deltagarna kort får presentera sin verksamhet och det sociala arbetet som bedrivs där. Därefter följer samtal om handledning med fokus på tekniker vid handledning så som deltagarna hittills upplevt dessa tillfällen.

Därefter kommer varje verksamhetsbeskrivning behandlas under cirka 20-25 minuter under ledning av en kommentator. Kommentatorns uppgift är att, med stöd i kurslitteratur, egna diskussionsfrågor samt övriga gruppdeltagares diskussionsfrågor, problematisera och väcka spännande diskussioner om innehållet (Observera! ej opponering utan diskussion):

1. Kommentatorn redogör för likheter och olikheter som den har identifierat mellan sin egen verksamhet och den verksamhet som kommenteras. Gå igenom en rubrik/område i taget.
2. När du jämför likheter och skillnader inom de olika rubrikerna/områden ska du som kommentatorn leda diskussion kring vad som gör att det ser olika ut i olika verksamheter med stöd av kurslitteraturen. Använd dig även av dina egna och övriga deltagares diskussionsfrågor.
3. Kommentatorn presenterar, med stöd i kurslitteratur, nya perspektiv som författaren inte har beaktat.

Samtliga seminariedeltagare ska bidra till alla diskussioner med synpunkter och reflektioner, samt med minst en egen diskussionsfråga kring varje verksamhetsbeskrivning. På detta sätt kommer författaren få tips och inspiration inför färdigställandet av uppgiften.

Seminariet avslutas med att samtliga seminariedeltagare får göra en kort muntlig presentation gällande "samhälleliga förutsättningar och brukares livssituation" (se instruktioner ovan) och därefter förs en gemensam diskussion kring likheter och skillnader mellan olika verksamheter.

Efter ditt seminarium

Den studerande ska utifrån kommentarer, diskussioner och feedback sammanställa sin verksamhetsbeskrivning och senast efter fem arbetsdagar publicera den slutgiltiga uppgiften på Blackboard. Kom ihåg att gulmarkera de revideringar som du gjort i din uppgift.

Examination av rapporter sker därefter inom 10 arbetsdagar. Om seminarieledare bedömer att arbeta kvarstår efter att gjort din slutgiltiga version ska uppgiften revideras och publiceras igen på Blackboard snarast, dock senast kursens sista dag.

Bedömningskriterier för seminarium om verksamhetsbeskrivning

För att godkännas på momentet krävs:

- Att rapporten lämnats in i tid för seminariebehandling.
- Att den studerande dagen innan seminariet lämnat in minst en diskussionsfråga gällande varje rapport i den egna seminariegruppen och kan redogöra för dessa vid seminarium.
- Att den studerande förberett och genomfört kommentatorskap enligt uppgiftens instruktioner.
- Att den studerande aktivt deltar i diskussion kring samtliga rapporter genom att framföra reflektioner, perspektiv, frågor och synpunkter relaterade till den egna och övrigas rapporter.

Bedömningskriterier för verksamhetsbeskrivning

För Godkänt krävs att följande kriterier är uppfyllda:

- Uppgiftens anvisningar (instruktioner, formaliakrav, tidsramar) har följts.
- Handedare har bekräftat att hen tagit del av texten och godkänt att den är verksamhetsspecifik.

För Godkänt krävs att följande kriterier utifrån nedanstående punkter är i huvudsak uppfyllda:

- *Beskrivning av studieplats:* beskrivningen av verksamheten inkluderar i instruktionen efterfrågade aspekter och texten är väl strukturerad, sammanhängande och inga eller få oklarheter förekommer.
- *Verksamhetens teoretiska grund:* de teoretiska utgångspunkter som har identifierats framstår som trovärdiga, redogörelsen för den teoretiska grundens betydelse för verksamhetens aktiviteter är rimlig, beskrivningen är utförlig.
- *Lagstiftning och konventioner:* de identifierade lagarna och konventionerna är relevanta för verksamheten. Kopplingen mellan lagstiftning och arbetsuppgifter är utförligt beskriven.
- *Samhälleliga förutsättningar och brukares livssituation:* de normer, värderingar och/eller strukturer som beskrivs är relevanta i förhållande till verksamhetens målgrupp. Reflektionerna kring normers, värderingars och strukturers påverkan på brukares livssituation samt hur socialpolitiken påverkar framstår som genomtänkta. De konsekvenser för verksamheten som beskrivs framstår som rimliga (OBS! Bedöms utifrån muntlig presentation/diskussion).
- Referenshantering är korrekt och argumentationen är väl underbyggd med adekvata referenser.
- Texten uppfyller kraven för akademiskt skrivande. Texten är väl strukturerad, sammanhängande och inga eller få oklarheter förekommer.

Om du inte deltar vid seminarietillfället, på grund av t.ex. sjukdom eller för sent inlämnad verksamhetsbeskrivning

Seminarietillfället är delexamination av kursen. Seminarierna är ett tillfälle att ta del av, lära av, reflektera över och diskutera flera olika former av socialt arbete, varför ersättande moment måste ha samma funktion. Om du på förhand vet att du kommer ha förhinder att delta vid ordinarie tillfälle behöver du meddela din seminarieledare detta senast 1 vecka innan ordinarie seminarium. För dig som ej deltar vid ordinarie seminarietillfälle ersätts seminariemomentet med ett ersättningsseminarium som kommer äga rum 2-5 veckor efter det ordinarie tillfället. Upplägget för ersättningsseminariet är detsamma som ordinarie seminarium (se instruktioner avseende verksamhetsbeskrivning). Det är din ordinarie seminarieledare som bedömer dina uppgifter och lämnar skriftlig feedback på Blackboard i samband med att seminariet är ägt rum. Om du ej deltar vid ordinarie seminarium ska du, utöver de uppgifter som ska behandlas vid ersättningsseminariet, även läsa inlämningsuppgifterna som studenterna i din ordinarie seminariegrupp har skrivit.

Om du ej lämnat in diskussionsfrågor inför seminariet

Om du ej lämnat in diskussionsfrågor dagen innan ditt seminarium, kan du ändå närvara vid seminariet. Då behöver du dock, för att godkännas på momentet, genomföra en skriftlig PM omfattande 1–2 sidor. I denna PM ska du presentera minst en diskussionsfråga till varje rapport i den egna seminariegruppen (ex. i en grupp om sex studenter, presenteras således minst fem diskussionsfrågor). Du har sedan i uppgift att, med utgångspunkt i en av dessa frågor, genomföra diskussion och reflektion. Du ska motivera varför du menar att frågan är intressant att diskutera. Diskussioner och reflektioner kan utformas tämligen fritt men bör ta sin utgångspunkt i instruktionerna för den aktuella rapporten och ha stöd i kurslitteraturen. PM:en lämnas till seminarieledare senast en vecka efter seminariet om ej annan överenskommelse träffats.

Seminarium 2: Etik och makt

Kursens andra seminarium utgörs av en diskussion kring etik och makt kopplat till det sociala arbetet som bedrivs inom de olika verksamheterna där ni studenter är gör er VFU. Syftet med seminariet är att få reflektera över etik och makt tillsammans med andra studenter och att det också ska vara till hjälp för er i arbetet med den skriftliga inlämningsuppgiften "Etik och makt". Seminariet sker digitalt via Bblearn (eller annat digitalt verktyg som gruppen föredrar) och med den egna seminariegruppen - men utan seminarieledare. Tidsåtgång för seminariet är en förmiddag förslagsvis mellan kl.9.15-12.00 och ska äga rum någon gång under v 43 eller v.44. Seminariegruppen kommer själva överens om ett datum. När seminariet har ägt rum färdigställer ni individuellt inlämningsuppgiften.

Lärandemål:

- Kunna identifiera, analysera och kritiskt reflektera över etiska aspekter i socialt arbete samt visa förmåga till ett etiskt förhållningssätt,
- Visa förmåga att analysera och kritiskt reflektera över det sociala arbetets utövande med utgångspunkt i ett genus-klass-, mångfalds-, hållbarhets- samt maktperspektiv,
- Visa förmåga att söka, värdera, välja ut och på ett strukturerat sätt redovisa relevant kunskap, förmedla egna och andras tankar samt med stöd i källor, muntligt och skriftligt, kunna argumentera och dra slutsatser,
- Visa förmåga att med ett korrekt och formellt språk kunna producera självständiga texter med hög kvalitet gällande struktur, argumentation och logik, samt att texterna är sakliga, välgrundade och följer skrivregler.

Förberedelser.

Inför seminariet ska du:

- förbereda en muntlig presentation av ett vanligt förekommande etiskt dilemma utifrån yrkesrollen som socionom eller de arbetsmetoder som används på din studieplats (ca 5 minuter).
- läsa etisk kod för socialarbetare och fördjupa dig i de etiska riktlinjerna.
- förbereda en muntlig presentation gällande olika aspekter av makt kopplat till det sociala arbetet som bedrivs vid din studieplats. Det kan till exempel handla om olika maktförhållanden, maktens olika uttryck och/eller makttekniker (ca 5 minuter).

Under seminariet

Seminariet är uppdelat i två delar där den första handlar om etik och etiska dilemman. Den andra delen handlar om makt.

Del 1: Etik

Ett etiskt dilemma uppstår när det finns ett krav på att socialarbetaren måste agera men de olika handlingsalternativen som står till buds innebär samtliga etiskt problematiska konsekvenser av något slag. Socialarbetaren måste trots detta välja att agera på det ena eller andra sättet, därav dilemmat. Diskussionen om etiskt dilemma sker enligt följande upplägg:

- 1) Definiera innebörden av etiska dilemman och diskutera varför det är viktigt i vår roll som socionomer att reflektera över sådana?
- 2) Vad tar kurslitteraturen "Etik i socialt arbete-etisk kod för socialarbetare" upp för olika etiska riktlinjer? Varför behövs dessa?
- 3) Presentera era etiska dilemman för varandra, ett dilemma i taget. Diskutera olika handlingsalternativ, vad finns det för för- och nackdelar med de olika handlingsalternativen?
Hur kan argumenten för de olika handlingsalternativen motiveras med hjälp av de etiska riktlinjerna?

Del 2: Makt

- 1) Diskutera varför det är viktigt för oss socionomer att reflektera över den maktposition som vi besitter i vår yrkesroll.
- 2) Presentera för varandra olika maktaspekter som ni har identifierat i er yrkesroll inom den verksamhet där ni gör er VFU.
- 3) Avsluta diskussionen genom att diskutera: Hur bör vi som socionomer förhålla oss till den maktposition som vi besitter och hur kan vi använda oss av vår makt på ett "positivt sätt"?

Efter seminariet

Efter seminariet ska ni dels svara på reflektionsfrågorna nedan kring seminariedeltagandet mejlas till seminarieledaren, dels färdigställa den skriftliga delen av examinationsuppgiften.

a) Reflektionsfrågor att besvara:

- Vad tar du med dig från dagens seminarium? Vilka nya lärdomar/insikter gav seminariet?
- Vilken roll intog du vid seminariet?
- På vilket sätt bidrog du till att seminariediskussionen blev ett meningsskapande samtal?

b) Instruktioner för den skriftliga delen av examinationsuppgiften:

• Etik:

- Beskriv ett vanligt förekommande etiskt dilemma utifrån yrkesrollen som socionom eller de arbetsmetoder som används på studieplatsen.
 - Diskutera olika handlingsalternativ för det etiska dilemma utifrån etiska riktlinjer för socialarbetare.
 - Hur skulle du hantera detta dilemma? Ta ställning för ett handlingsalternativ och motivera ditt val.
- Använd dig av "Etik i socialt arbete- etik kod för socialarbetare (se kurslitteraturlista)

• Makt:

- Identifiera och problematisera den maktposition som socialarbetaren besitter i den specifika verksamheten där du gör din VFU. Inkludera aspekter som olika maktförhållanden, maktens olika uttryck och/eller makttekniker.
- Använd dig av litteratur från denna och/eller tidigare terminer.

Den skriftliga inlämningsuppgiften lämnas in senast fredag 31 oktober kl.12.00. Feedback på uppgiften ges senast 2 veckor efter inlämningsdatum.

Bedömningskriterier för seminarium och inlämningsuppgift om Etik och makt

- Att den studerande, i enlighet med instruktionerna, aktivt deltar i en diskussion om etik och makt.
- Diskussionen kring maktpositionen framstår som relevant för den specifika verksamheten. Diskussionen är nyanserad.
- Det etiska dilemma är tydligt framskrivet. De diskuterade handlingsalternativen är rimliga i förhållande till det etiska dilemma och det finns en tydlig koppling till de etiska riktlinjerna. Diskussionen är utförlig och nyanserad. Argumentationen kring hanteringen av dilemma är rimlig.
- Referenshantering är korrekt och argumentationen är väl underbyggd med adekvata referenser.
- Texten uppfyller kraven för akademiskt skrivande. Texten är väl strukturerad, sammanhängande och inga eller få oklarheter förekommer.

Om du inte deltar vid seminarietillfället, på grund av t.ex. sjukdom eller annat förhinder:

Om du inte kunde delta p.g.a. förhinder ansvarar du för att kontakta kursansvarig snarast. Du kommer sedan tilldelas en "ersättningsgrupp" och får genomföra seminariet med denna grupp.

Seminarium 3 "Teoretiskt grundad handlingsplan"

Syfte

Kursens tredje seminarium syftar till att föredra en uppgift som speglar det sociala arbetet på din studieplats. Seminariet utgår från den skriftliga fallanalysen som gjorts inför seminariet samt muntliga redogörelse/diskussion kring lämplig handlingsplan för det valda problemområdet/fallet. Seminariediskussionerna ska inspirera och bidra till nya infallsvinklar att ta med till färdigställandet av uppgiften. Seminariet är inte examinerande gällande inlämningsuppgiften, utan fungerar i stället som slutmanusseminarium.

Lärandemål:

- tillämpa den lagstiftning och de konventioner som reglerar det sociala arbetet,
- utreda och analysera sociala processer och problem samt kunna föreslå, planera och följa upp åtgärder med utgångspunkt i forskning och teoribildning,
- kritiskt granska och reflektera över arbetssätt och metoder i socialt arbete med utgångspunkt i teorier, forskning och lagstiftning,
- analysera och kritiskt reflektera över det sociala arbetets utövande med utgångspunkt i ett genus-, klass-, mångfalds-, hållbarhets- samt maktperspektiv,
- söka, värdera, välja ut och på ett strukturerat sätt redovisa relevant kunskap, förmedla egna och andras tankar samt med stöd i källor, muntligt och skriftligt, kunna argumentera och dra slutsatser,
- formulera texter med god struktur, där innehåll och argumentation är begriplig, logisk, sakligt grundad samt följer skrivregler.

Förberedelser

Checklista att göra inför seminariet:

- Skriftlig fallanalys (se anvisning i nedan)
- Förbereda muntlig presentation av handlingsplan för sitt "eget fall" (se anvisning nedan)
- Läsa samtligas fallanalyser i den egna seminariegruppen samt ge förslag på målsättning och åtgärder för varje fall (se anvisning nedan).
- Förbereda muntligt kommentatorskap enligt anvisning (se anvisning nedan).

Som förberedelse inför seminarium 2 ska du dels göra en skriftlig uppgift, dels förbereda en muntlig presentation. *Fallanalysen*, d.v.s. den skriftliga delen av uppgiften, syftar till att identifiera problematik och analysera med stöd i teori och forskning. *Handlingsplanen, den muntliga delen*, syftar till att planera åtgärder och insatser. Uppgiftens olika delar bygger på varandra och det är därför viktigt att du säkerställer den röda tråden. Fallanalysen ska omfatta **5–6 sidor**, exklusive försättsblad och litteraturlista. Hela uppgiften **beräknas ta 6-7 arbetsdagar att genomföra** (inklusive förberedelsetid inför seminariet och arbete med revideringar efter seminariet). Uppgiften ska stödjas i källor, där så är befogat ska litteratur från denna och/eller tidigare terminer användas.

Handledaren ska ges tillfälle att granska rapporten för att med sin underskrift på rapportens framsida, alternativt via e-post till seminarieledaren, bekräfta att fallet är verksamhetsspecifikt och att det ej är ett autentiskt fall. OBS! Uppgiften får ej publiceras på Bblearn förrän handledare har läst och godkänt detta.

Tänk dig att du är en erfaren och kompetent socialarbetare som har fått i uppgift att ta fram en plan för ett fall som relaterar till ett visst problemområde. I kraft av din erfarenhet och kompetens har du möjlighet att "tänka utanför boxen" och frångå gängse arbetssätt. Du kan alltså välja att arbeta annorlunda än hur en idag gör på din studieplats. Du ska nu, genom nedanstående instruktioner, redogöra för det du har kommit till och argumentera för hur du tänker arbeta.

Inledning

- Välj och beskriv en problematik (problemområde) som är typiskt förekommande hos den målgrupp som man arbetar med vid din studieplats och motivera varför detta problemområde är aktuellt för din uppgift.

-Beskriv ett fall som kan kopplas till ditt problemområde och som du kommer att fokuseras på i din text. Du ska själv konstruera fallet med inspiration av individer/brukare/klienter som du har mött vid din studieplats. Det bör tydligt framgå i fallbeskrivningen vad som ska vara i fokus för analys och det sociala arbetet. Säkerställ att du bara redovisar sakförhållanden, du ska inte göra några tolkningar eller dra några slutsatser i denna del av uppgiften. Formulera slutligen ett syfte med din text.

Juridiska ramar och forskningsläge

- Identifiera juridiska ramar (nationellt/internationellt) som har betydelse för det sociala arbetet med problematiken

- Gör en informationssökning och leta fram minst 5 relevanta peer reviewed-studier. Du ska hitta forskning som berör både orsaker och verk samma åtgärder i relation till problematiken.

- Redovisa forskningsläget genom en *tematiserad* beskrivning, gärna med underrubriker. Tematisering innebär att du ska undvika att redovisa forskningen "studie för studie"

Obs! Nedan illustreras ett dåligt exempel där redovisningen görs "studie för studie" och ett bättre exempel där redovisningen är tematiserad. Notera att texterna är förkortade för att fungera som exempel.

"Studie för studie"

I en artikel från 2005 på sidan 211, *Children and Smoking*, av Janna Andersson skriver hon om att barn som lever i fattigdom ofta röker. En annan studie, där Mårtensson (2006, s. 15) intervjuat 25 barn, påvisas att fattiga barn också dricker alkohol. Ymer (2013, s. 97) skriver i sin bok om ungdomsbrottslighet att fattiga barn ibland uppvisar ett normbrytande beteenden. Alla författarna (Andersson, 2005, s. 211; Mårtensson, 2006, s. 15; Ymer, 2013, s. 97) har dock kommit fram till att också icke-fattiga barn röker, dricker och bryter mot normer. Men Britt Nilsson har i en internationell studie som publicerades i *American Journal of Adolescents* kommit fram till att fattiga barn tar med sig beteendet upp i vuxen ålder.

Tematisera

Litteraturen lyfter fram flera intressanta aspekter av barnfattigdom. För det första, fattiga barn röker (Andersson, 2005, s. 211), dricker alkohol (Mårtensson, 2006, s. 15) och uppvisar andra normbrytande beteenden (Ymer, 2013, s. 97) i samma utsträckning som icke-fattiga barn. För det andra, fattiga barn tenderar dock att fortsätta röka, dricka och agera normbrytande också i vuxen ålder (Nilsson, 2000, s. 22).

Analys

Du ska under denna rubrik analysera ditt fall/problemområde på två olika nivåer, strukturnivå och utöver det individ- eller gruppnivå. Kom ihåg att analys ska innehålla såväl empiri (= fallbeskrivning i denna text) som teori och egna slutsatser.

-För att du ska kunna göra detta behöver du inledningsvis välja och presentera teorier eller teoretiska begrepp som du vill använda för att analysera det vill säga förstå och förklara ditt fall/problemområde. Du ska välja minst två olika teorier/teoretiska begrepp, minst en/ett som du applicerar på individ/gruppnivå och en/ett på strukturell nivå. Valet av teorier/teoretiska begrepp är inte begränsat till teoretiska utgångspunkter som faktiskt används vid studieplatsen utan du är fri att tänka vidare.

- Argumentera dig fram till slutsatser gällande hur fallet kan förstås och förklaras.

-Jämför de slutsatser du drar i din analys med den forskning som du presenterade ovan gällande problematikens orsaker.

- Du ska även kritiskt granska din egen analys. Frågor du kan ställa dig i din kritiska analys är; vilka tänkbara konsekvenser får de olika teoretiska perspektiven för analysen av ärendet? Vilken information blir viktig att fokusera på? Uppstår luckor i förståelsen? Osv.

Instruktioner till den muntliga redogörelsen av handlingsplanen vid seminariet:

Med analysen som utgångspunkt ska du vid seminariet föreslå och argumentera för strategier och/eller insatser i det specifika fallet. Kom ihåg att du är fri att arbeta som du vill - du är inte bunden av det sätt som är standard idag på din studieplats i arbetet med liknande fall/problem. Var kreativ. Åtgärderna som föreslås ska vara på både individ/gruppnivå och strukturnivå. Du ska kunna redogöra för:

- Målsättning du har med arbetet
- Strategier och insatser som kan leda fram till målet
- Kopplingen mellan analysens slutsatser och föreslagna strategier och insatser.
- Motivering till förslagen utifrån den forskning om verksamma åtgärder som du beskrev ovan samt relevanta lagar och lagrum.
- För- och nackdelar med de föreslagna åtgärderna och insatserna.

Sammanfatta handlingsplanen i punktform att ta med vid seminariet. Försäkra dig om att samtliga delar som ska ingå i handlingsplanen finns med i den skriftliga sammanfattningen.

Senast kl. 12.00 inlämningsdatum (se sid 3) ska denna uppgift vara publicerad på Bblearn. Om den inkommer efter denna tidpunkt eller inte är fullständig riskerar du att inte kunna delta vid ordinarie seminarium. Sammanfattningen av handlingsplanen ska tas med till seminariet i pappersform och lämnas då till seminarieledaren.

Kommentatorskap och seminarieupplägg

Inför seminariet läser du igenom övriga deltagares fallanalyser. När du läser fallanalysen ska du fundera över förslag på minst en målsättning och en åtgärd för varje fall. Förslagen ska publiceras på BbLearn i samma diskussionsforum som fallanalyserna senast kl. 12.00 dagen före seminariet.

Utöver att läsa samtliga fallanalyser samt ge förslag på målsättning och åtgärder ska du vara kommentator. Kommentatorskap innebär att du ska vara samtalsledare för en specifik fallanalys/handlingsplan. Den första personen på seminarielistan är kommentator för student nr 2:s analys, student nr 2 är kommentator för student nr 3:s analys, och så vidare.

Kommentatorns upplägg (sammanlagd tidsåtgång 30-40 minuter/fallanalys):

1. Inled diskussionen genom att kort presentera problemområde och fall.
2. Redogör för valet av teorier. Är valet av teorier rimligt/adekvat? Finns det andra teorier som du tänker hade tillfört analysen mer substans eller mer djup?
3. Be författaren redogöra för sina slutsatser och därefter kommenterar du vad du uppfattar att det dragits för slutsatser. Jämför era slutsatser.
4. Sammanfatta forskningsläget. Vad finns det för orsaker till problemområdet och vad finns det för lämpliga åtgärder enligt forskningen?

5. Efter ovanstående punkter diskuteras under 20–30 minuter de olika förslag till handlingsplan som finns i seminariegruppen (inklusive författarens). Syftet med diskussionen är att utgöra forum för tankar och idéer kring era erfarenheter av socialt arbete generellt och att komma överens om en målsättning och åtgärder specifikt. Kommentatorn leder diskussionen och ansvarar för att involvera samtliga deltagare. Förslag på upplägg:

- Kommentatorn inleder diskussionen om handlingsplanen genom att lämna ordet till författaren som får presentera sitt förslag på handlingsplan.
- Därefter ges övriga i gruppen möjlighet att ställa frågor och ge synpunkter på den föreslagna handlingsplanen samt ge förslag på ytterligare åtgärder.

-Slutligen sammanfattar kommentatorn de förslag på åtgärder som diskuteras och tillsammans med gruppen kommer överens om en handlingsplan för det specifika fallet/problemområdet.

Efter seminariet

Du reviderar och utvecklar din fallanalys utifrån den input som granskningen gett och den feedback som du får från seminarieledaren. Senast fem arbetsdagar efter seminariet publicerar du slutversionen på Bblearn. Kom ihåg att gulmarkera och kommentera de revideringar som du gör. Examination av rapporter sker därefter inom 10 arbetsdagar. Om seminarieledare bedömer att arbeta ändå kvarstår ska uppgiften revideras och skickas in igen snarast dock senast kursens sista dag.

Bedömningskriterier för det deltagande i tredje seminariet

För att godkännas på momentet krävs:

- Att rapporten lämnas in i tid för seminariebehandling
- Att den studerande dagen innan seminariet lämnat in minst ett förslag på målsättning och åtgärder för varje fall i den egna seminariegruppen.
- Att den studerande förberett och genomfört kommentatorskap enligt uppgiftens instruktioner
- Att den studerande aktivt deltar i diskussion kring samtliga rapporter genom att framföra reflektioner, perspektiv, frågor och synpunkter relaterade till den egna och övrigas rapporter.

Bedömningskriterier för fallanalys/ teoretiskt grundad handlingsplan

För Godkänt krävs att följande kriterier är uppfyllda:

- Uppgiftens anvisningar (instruktioner, formaliakrav, tidsramar) har följts
- Handledare har med sin underskrift/mail till seminarieledare visat att hen tagit del av texten och godkänt att den är tillräckligt avidentifiera och att fallet är verksamhetsspecifikt

För Godkänt krävs att följande kriterier utifrån nedanstående punkter är i huvudsak uppfyllda:

- Inledning: Inledningen är tydlig, strukturerad, kort och koncis
- Forskningsläge och juridiska ramar: Valet av forskning och juridiska ramar är adekvat/relevanta i förhållande till fallbeskrivningen. Beskrivningen är utförlig, strukturerad, relevant i förhållande till det avgränsade/preciserade problemområdet och tydlig.
- Fallbeskrivning: Fallbeskrivningen är saklig, neutral, objektiv, fokus för analys är framskrivet. Fallet bedömas vara representativt för problemområdet.
- Analys: Valet av teorier/teoretiska begrepp är relevant i förhållande till fallbeskrivningen och nivåerna. Det framgår tydligt vilken teori/ begrepp som ska användas på vilken nivå. Beskrivningarna är utvecklade och preciserade och det framgår tydligt att de kan användas i analysen. Analysen innehåller relevanta kopplingar mellan teori-fall, logiska och begripliga resonemang och slutsatser. Resonemangen är utvecklade. Kopplingen till forskning är relevant. Den kritiska granskningen är adekvat, genomtänkt och rimlig.
- Handlingsplan (OBS! bedöms utifrån den muntliga presentationen): är relevant för fallet/problembeskrivningen, målsättning och insatser är tydligt formulerade och relevanta i förhållande till analysens slutsatser, verksamhetens uppdrag och målsättning. Diskussionen är nyanserad genom att för- och nackdelar med olika insatser diskuteras. Föreslagna insatser motiveras tydligt och rimligt utifrån analysens slutsatser, forskningsläget och de juridiska ramarna.
- Referenshanteringen är korrekt och argumentation är underbyggd
- Texten uppfyller kraven för akademiskt skrivande. Texten är väl strukturerad, sammanhängande och inga eller få oklarheter förekommer.

Om du ej deltar vid seminarietillfället, på grund av t.ex. sjukdom eller för sent inlämnad handlingsplan

Seminarietillfället är delexamination av kursen. Seminarierna är ett tillfälle att ta del av, lära av, reflektera över och diskutera flera olika former av socialt arbete, varför ersättande moment måste ha samma funktion. Om du på förhand vet att du kommer ha förhinder att delta vid ordinarie tillfälle behöver du meddela din seminarieledare detta senast 1 vecka innan ordinarie seminarium. För dig som ej deltar vid ordinarie seminarietillfälle ersätts seminariemomentet med ett ersättningsseminarium som kommer äga rum 2–5 veckor efter det ordinarie tillfället. Upplägget för ersättningsseminariet är detsamma som ordinarie seminarium (se instruktioner avseende verksamhetsbeskrivning). Det är din ordinarie seminarieledare som bedömer dina uppgifter och lämnar skriftlig feedback på Blackboard i samband med att seminariet är ägt rum. Om du ej deltar vid ordinarie seminarium ska du, utöver de uppgifter som ska behandlas vid ersättningsseminariet, även läsa inlämningsuppgifterna som studenterna i din ordinarie seminariegrupp har skrivit.

Om du ej lämnat in diskussionsfrågor inför seminariet:

Om du ej lämnat in förslag på åtgärder till övriga deltagares fallanalyser dagen innan ditt seminarium, kan du ändå närvara vid seminariet. Då behöver du dock skriftlig redogöra för målsättning och åtgärder och motivera dina val. Omfattning 1-2 sidor.

Seminarium 4 Professionalitet och handlingsutrymme

Syfte

Kursens fjärde seminarium syftar till att skapa förståelse för och utbyta erfarenheter om hur praxis och professionalitet skapas i olika sammanhang och inom ramen för olika verksamheter och arbetsgrupper. Det är även ett tillfälle att reflektera kring den egna lärandeprocessen under kursen, arbetsgruppens betydelse för det sociala arbetets praxis, vilken ytterligare kunskap som du som student behöver inför kommande yrkesliv samt mer generellt reflektera över kunskapsluckor inom verksamhetsfältet för din studieplats.

Förberedelser

Som förberedelseuppgift ska du författa en skriftlig förberedelseuppgift, cirka 2–3 A4-sidor. Uppgiften ska utgå ifrån både egna erfarenheter, kursens litteratur och annan litteratur som bedöms relevant. Med grund i din kunskap om yrkesrollen ska du författa skrivelse utifrån nedanstående frågeställningar:

- **Reflektera över ditt lärande** under terminen. Hur har VFU bidragit till att fördjupa dina kunskaper och färdigheter och vad behöver du utveckla?
- Hur har jag utvecklats genom att vara en **del i en arbetsgrupp** och vilka olika faktorer kan ha påverkat detta? På vilket sätt har arbetsgruppen haft betydelse för mitt lärande på den specifika studieplatsen? Vad har arbetsgruppen för betydelse för yrkesrollen som socionom på din studieplats? (kurslitteratur "arbetsgruppens psykologi" ska användas)
- **Vad innebär professionalitet** i yrkesrollen som socionom vid just din studieplats? (kurslitteratur/referenslitteratur ska användas)
- **Hur påverkas handlingsutrymmet** för socionom vid studieplatsen utifrån det sociala arbetets organisering? Problematisera! (Kurslitteratur "handlingsutrymme" ska användas)
- **Identifiera kunskapsluckor** inom verksamhetsområdet för din studieplats! (Vad kan t ex vara lämpligt att undersöka genom kommande C-uppsatser?).

Senast kl. 12 inlämningsdatum (se sid 3) ska förberedelseuppgiften vara publicerad på Bblearn. Om den inkommer efter denna tidpunkt eller inte är fullständig riskerar du att inte kunna delta vid ordinarie seminarium.

Inför seminariet ska du även läsa de övriga seminariedeltagarnas presentationer och förbereda dig på att delta i en diskussion kring dessa.

Under seminariet

Vid seminariet ska du kunna göra en kort sammanfattning om vilka punkter i din skriftliga presentation som är centralt för dig att diskutera och varför. Deltagarna ansvarar gemensamt för att möjliggöra intressanta reflektioner och synpunkter utifrån samtliga skriftliga förberedelseuppgifter och även utbyta erfarenheter kring likheter och skillnader inom ramen för det sociala arbetet de har deltagit i under sin VFU. Diskussionerna ska ha sin utgångspunkt i förberedelseuppgiften, och ska fördjupas och problematiseras under seminariet.

Efter seminariet

Studenten slutför terminens återstående dagar på studieplatsen. Om seminarieledare bedömer att det finns behov av revidering av den skriftliga förberedelseuppgiften ska detta göras snarast, senast 1 vecka efter kursavslut.

Bedömningskriterier för seminarium om professionalitet och handlingsutrymme

För att godkännas på momentet krävs:

- Att den studerande som förberedelse för seminariet, skriftligt presenterat sin kunskap om yrkesrollen enligt instruktionerna/anvisning och publicerat denna presentation på blackboard samt läst övriga studenters PM.
- Att den studerande, i enlighet med instruktionerna, aktivt deltar i en diskussion om professionalitet, handlingsutrymme, arbetsgruppens psykologi och lärande i socialt arbete.
- Att den studerande aktivt deltar i seminariet genom att ställa frågor, framföra egna reflektioner och synpunkter i relation till de frågor som diskuteras samt visar att den tagit del av övrigas PM.

Om du ej deltar vid seminarietillfället

Seminarietillfället är en delexamination av kursen och därmed obligatoriskt. Om du ej deltar vid seminarietillfället ersätts seminariemomentet och förberedelseuppgiften som du ska göra inför seminariet med en skriftlig ersättningsuppgift omfattande 5–6 sidor. I ersättningsuppgiften ska du presentera och reflektera över din kunskap om yrkesrollen utifrån de frågeställningar som framgick av instruktionerna för förberedelseuppgiften inför själva seminariet. Av dessa sidor ska 3–4 sidor omfatta en reflektion kring din egen studieplats kopplat till de olika teman (d.v.s. det egna lärandet, handlingsutrymme, professionalitet o.s.v.). Denna presentation ska utgå ifrån både egna erfarenheter, kursens litteratur och annan litteratur som bedöms relevant. Vidare ska 2–3 av sidorna ägnas åt en reflektion kring minst tre av de övriga seminariegruppdeltagares skriftliga förberedelseuppgifter. Reflektionerna kring dessa uppgifter kan utformas tämligen fritt, men ska ha sin utgångspunkt i instruktionerna för seminariet samt innehålla en jämförelse med den egna VFU-platsen. Ersättningsuppgiften *lämnas till seminarieledare senast kursens sista dag om ej annan överenskommelse träffats*.

ALLMÄN INFORMATION

Kursregistrering/studiemedel

Registrering gör du själv via Studenttjänster.

Resebidrag

Information om regler för resebidrag finns på hemsidan för VFU <https://www.oru.se/bsr/vfu>.

Frånvaro

Sjukdom/VAB

Vid sjukdom/VAB mer än tio dagar måste kursansvarig eller ansvarig seminarieledare kontaktas för att diskutera hur tiden ska tas igen. Frånvaro för enstaka läkar- och tandläkarbesök eller liknande, som omfattar mindre än en dag, räknas som arbetstid. En hel dag motsvarar en sjukdag.

Vid längre frånvaro/sjukdom

Vid längre frånvaro, sjukdom eller liknande som innebär att studenten behöver förlänga sin VFU-tid på samma arbetsplats, eller annan arbetsplats, behöver detta göras under en sammanhängande tid så att en bedömning av kursens mål från arbetsplatsens sida möjliggörs. Frånvaro kan i begränsad utsträckning kompenseras under pågående termin i överenskommelse med examinator. Vid mer omfattande frånvaro sker omexamination nästkommande termin.

Temadagar

Temadagar (t.ex. föreläsningsserien) och studieinformation på universitetet räknas som studietid. Resebidrag utgår ej.

Kåruppdrag

Om studeranden är utsedd till visst uppdrag i nämnd/styrelse inom studentkår eller på universitet, har hen möjlighet att använda sig av ytterligare fem dagar till sådant arbete exempelvis vara med på möten som äger rum på verksamhetsförlagd tid. Intyg för erhållet kåruppdrag måste lämnas till kursansvarig.

Studiebesök

Studiebesök vid olika sociala institutioner är värdefulla för att se hur socialt arbete bedrivs inom olika verksamheter. Antalet studiebesök utanför den egna studieplatsen bör inte sammantaget överstiga tio dagar. För att få djupare kunskap om något verksamhetsområde kan den studerande göra något eller några förlängda studiebesök. De studerande tar själva ansvar för att arrangera studiebesöken vilka kan ske enskilt eller i grupp. Förlängda studiebesök kan omfatta upp till 5 dagar i sträck och genomförs efter överenskommelse mellan studerande och dennes handledare. Om den studerande önskar genomföra förlängt studiebesök som är längre än 5 dagar ska kursansvarig lärare informeras och göra en bedömning om lämplighet. Erbjudande om studiebesök kan komma att anslås på Blackboard.

Kursrepresentanter och kursvärderingar

För varje kurs utses kursrepresentanter som träffar kursansvarig/kursansvariga vid minst ett tillfälle per termin. Om du är intresserad av att vara kursrepresentant är du varmt välkommen att höra av dig till kursansvarig via mail. Kursrepresentanterna har i uppgift att vara kontaktpersoner mellan undervisningsgruppen och kursansvariga lärare. Inför träffen men kursansvarig har kursrepresentanterna möjlighet att samla in synpunkter från studiekamraterna och förmedla dessa vid träffen. Kursvärderingar sker i slutet av varje kurs och syftar till att studenterna ska få möjlighet att anonymt informera vad de tyckt om kursen; vad som har varit bra och vad som behöver utvecklas. Resultatet av kursvärderingarna används i det kontinuerliga utvecklingsarbetet av kurserna.

Examination och betygskriterier

Universitetets kursansvariga lärare är examinator på kursen. Kursen består av flera betygsgrundande moment och alla moment behöver vara färdiga för att studenten ska tillägna sig kursens 30 högskolepoäng.

Verksamhetsförlagda studier 30 hp (provkod 0300): Examinationen grundas på underlag från handledare avseende den studerandes kunskapsutveckling i förhållande till lärandemålen samt den studerandes närvaro. Examinationen grundas även på bedömning av skriftliga/muntliga individuella uppgifter i relation till respektive studieplats samt aktivt deltagande i kursens seminarium.

För att godkännas på kursen krävs att den studerande i kursens samtliga moment (arbetet vid studieplatsen, i handledning samt i kursens skriftliga moment och seminarier) uppfyllt kriterierna för betyget godkänd avseende kursens lärandemål. Att detta sker följs upp på flera sätt vid flera tillfällen under kursen, dels med utgångspunkt i handledarens bedömning, dels genom den studerandes prestationer i kursens skriftliga moment och obligatoriska seminarier.

För ytterligare information se universitetets regler för examination för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Akademiskt skrivcentrum

På akademiskt skrivcentrum kan du som är student vid Örebro universitet få handledning i akademiskt skrivande på svenska och engelska. Skrivhandledningen inriktas på struktur, stil och språkriktighet i din text, men ger även råd om referatteknik, källhänvisningar och layout. Däremot ges i inte återkoppling på vare sig ämnesinnehåll, metodval eller korrektur. I skrivhandledningen fokuseras på vad som fungerar bra och vad du kan utveckla. Förutom konkreta förslag på ändringar får du också verktyg för att kunna utveckla ditt språk och skrivande. På akademiskt skrivcentrum kan du också få råd om hur du gör din text lättläst och grafiskt tilltalande.

Fråga personalen om du vill ha lästips eller leta själv i de ordlistor, skrivhandledningar och metodböcker som erbjuds.

På universitetsbibliotekets hemsida finns mer information att läsa:

<https://www.oru.se/ub/skriv/skrivguide/>

Försäkringsregler

Studenter vid de statliga universiteten och högskolorna är försäkrade under skoltid och under direkt färd mellan bostaden och den plats där skoltiden tillbringas. Med skoltid avses bl.a. tid då studenten vistas på studieplats, eller på en arbetsplats där examensarbete utförs i de fall verksamheten är godkänd av högskolan. Denna försäkring gäller endast i Sverige (studerande som förlägger kursen utomlands kan erhålla försäkringen "student-ut"). Mer information om vilka försäkringsregler som gäller för studerande under studieperiod finns på Kammarkollegiets hemsida <http://www.kammarkollegiet.se>

Lagstiftning av betydelse för vfu

När en student genomför verksamhetsförlagd utbildning har både universitetet och studieplatsen ansvar för studentens arbetsmiljö och att studenten inte diskrimineras. Nedan redogörs kortfattat för studieplatsens ansvar med grund i diskrimineringslagen och arbetsmiljölagen.

Mer information om respektive lagstiftning finner du på:

Riksdagens hemsida (<http://www.riksdagen.se>)

Arbetsmiljöverket: <http://www.av.se/>

Diskrimineringsombudsmannen: <http://www.do.se/>

Diskrimineringslag (2008:567)

Från den 1 januari 2009 gäller en sammanhållen lagstiftning mot diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck (sedan 1 januari 2009), ålder (sedan 1 januari 2009).

Enligt diskrimineringslagen får en arbetsgivare inte diskriminera den som hos arbetsgivaren

1. är arbetstagare,
2. gör en förfrågan om eller söker arbete,
3. söker eller fullgör praktik, eller
4. står till förfogande för att utföra eller utför arbete som inhyrd eller inlånad arbetskraft

Diskrimineringslagen benämner fem olika typer av diskriminering:

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
3. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
4. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,
5. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1–4 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Om universitetet får kännedom om att en student utsatts för trakasserier under verksamhetsförlagd utbildning har universitetet enligt lag skyldighet att utreda och åtgärda detta.

Arbetsmiljölagen (1977:1160)

Studenters arbetsmiljö regleras av arbetsmiljölagen. Enligt arbetsmiljölagen likställs studenter med arbetstagare både på universitetet och då de befinner sig på en arbetsplats, även om de inte är anställda. Detta innebär att arbetsmiljölagen även gäller för studerande under verksamhetsförlagd utbildning. Arbetsgivare (studieplatser) som tar emot en student i verksamhetsförlagd utbildning har ansvar för studentens arbetsmiljö. Kortfattat innebär ansvaret att verksamhet ska:

- se till att behövliga åtgärder vidtas så att arbetet blir säkert för studenten
- se till att studenten får tillräcklig introduktion och handledning
- se till att studenten arbetar under ledning och tillsyn av en lämplig person
- se till att handledaren har tillräckliga kunskaper för sitt uppdrag
- se till att handledaren har tillräckligt med tid för att fullgöra uppdraget
- se till att tillbud eller olyckor som berör studenten rapporteras till skolan
- se till att arbetstidslagen följs

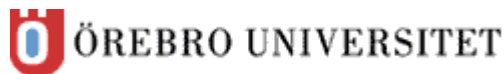
(fritt efter https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/arbetsmiljolag-19771160_sfs-1977-1160)

BILAGA 1 MITT- OCH UTVÄRDERINGSSAMTAL

Som utgångspunkt för diskussion i mittvärderingssamtal och utvärderingssamtal finns ett antal punkter som kan vara till hjälp för den studerandes kunskapsutveckling. Titta gärna även i bedömningsmallen och de bedömningskriterier som finns där under respektive kursmål. Kriterierna kan anpassas till de förutsättningar som råder vid den studieplats som den studerande vistas på och bör diskuteras i samband med formulering av studieplan, vid mittvärderingssamtal samt vid utvärderingssamtal.

- **Närvaro** i verksamheten. Är studenten närvarande på heltid? Planeras skrivdagar på ett bra sätt utifrån verksamheten respektive studieuppgifternas karaktär?
- **Organisation.** Vilken förståelse har studenten om organisationen och vad dess förutsättningar innebär för det sociala arbetet vid studieplatsen?
- **Förståelse för verksamhetens uppdrag.** Hur förstår och förhåller sig studenten till verksamhetens uppdrag?
- **Lagstiftning och konventioner.** Hur ser studentens förståelse ut för juridiska aspekter av relevans för verksamheten? Hur ser studentens förmåga ut att tillämpa relevanta konventioner, lagrum och styrdokument?
- **Arbetsgruppens psykologi.** Hur uttrycks studentens förmåga att självständigt identifiera och förstå processer i arbetsgruppen och kunna reflektera kring sitt eget förhållningssätt?
- **Brukares livssituation.** Hur förs diskussioner kring brukarnas livssituation målgruppen för det sociala arbetet på verksamhetsplatsen och vilken förmåga har studenten att reflektera över detta?
- **Etik.** Hur ser studentens förmåga ut gällande att identifiera olika etiska dilemman och kunna reflektera och problematisera kring olika handlingsalternativ?
- **Genus-, klass-, mångfalds-, hållbarhets- samt maktperspektiv.** Hur förstår studenten strukturer som makt, klass, genus samt hållbarhet och hur dessa påverkar det sociala arbetet? (kan till exempel inbegripa diskriminering, maktförhållanden mellan socialarbetare och brukare samt maktförhållanden inom organisationen).
- **Samverkan/Bemötande.** Hur ser studentens delaktighet i samverkan/bemötande ut och hur fungerar det? Vad skulle kunna utvecklas?
- **Handledning.** Hur fungerar samarbetet mellan handledare och student? Hur agerar studenten för att få mer kunskap om vad han/hon behöver? Hur förhåller sig studenten till den återkoppling som handledaren ger? Kommer den studerande förberedd till handledningssamtalen? Är överenskomna uppgifter gjorda?
- **Egna personens betydelse.** Vilken förmåga har den studerande att lyssna, visa respekt och till empati? På vilket sätt resonerar studenten över hur han/hon påverkar det sociala arbetet som utförs och hur agerar den studerande utifrån denna förståelse? Överensstämmer handledarens och studentens bild?
- **Analytisk förmåga.** På vilket sätt använder sig studenten av relevanta teorier och forskning för att analysera förekommande sociala problem? Hur ser studentens förmåga ut att resonera kring, reflektera över och analysera åtgärder på olika nivåer med beaktande av verksamhetens uppdrag, forskning och teoribildning?
- **Förmåga att formulera sig.** Hur ser studentens förmåga ut att formulera sig i skrift och tal?
- **Reflektioner kring lärandeprocessen.** Vad anser studenten respektive handledaren att studenten behöver lära mer om inför kommande yrkesutövning? Vad behöver studenten fokusera på och arbeta mer med för att nå kursmålen? På vilket sätt tar studenten ansvar för sin egen lärandeprocess?

BILAGA 2 KURSPLAN

Institutionen för beteende- social- och rättsvetenskap

Yrkesutövande professionalitet, 30 högskolepoäng

Professional Practice and Professionality, 30 Credits

Kurskod:	SA511G	Högskolepoäng:	30
Huvudområde:	Socialt arbete	Fördjupning:	G2F
Senast ändrad:	2025-03-13		
Utbildningsnivå:	Grundnivå	Beslutad av:	Prefekt
Inrättad:	2020-06-05	Litteraturlista fastställd:	25-03-13
Giltig fr.o.m.:	Höstterminen 2025	Revision:	10

Mål

Den studerande ska efter avslutad kurs med utgångspunkt från studieplatsens verksamhetsområde:

- kunna redogöra för och reflektera kring studieplatsens verksamhet, organisation, arbetsmetoder och funktion i samhället,
- visa förmåga att utreda och analysera sociala processer och problem samt kunna föreslå, planera och följa upp åtgärder med utgångspunkt i forskning och teoribildning,
- visa förmåga att analysera socionomens yrkesroll och handlingsutrymme med utgångspunkt i det sociala arbetets organisering,
- kunna tillämpa lagar samt redogöra och ha förståelse för hur lagstiftning och konventioner reglerar det sociala arbetet,
- visa förmåga att under handledning planera, strukturera och självständigt genomföra förekommande arbetsuppgifter med utgångspunkt i ett professionellt förhållningssätt,
- visa förmåga att kritiskt granska och reflektera över arbetssätt och metoder i socialt arbete med utgångspunkt i teorier, forskning och lagstiftning,
- kunna identifiera, analysera och kritiskt reflektera över etiska aspekter i socialt arbete samt visa förmåga till ett etiskt förhållningssätt och god omdömesförmåga,
- visa förmåga att analysera och kritiskt reflektera över det sociala arbetets utövande med utgångspunkt i olika perspektiv så som makt, genus-, klass-, mångfalds- och hållbarhetsperspektiv,
- kunna redogöra för och tillämpa teorier om processer i arbetsgrupper samt visa förståelse för arbetsgruppens betydelse för det sociala arbetets yrkesutövande och ett hållbart arbetsliv,
- visa förmåga att reflektera över sitt eget och andras bemötande, kunna samarbeta och ha ett professionellt förhållningssätt med målgruppen, kollegor och samverkanspartners,
- visa förmåga att kunna reflektera över och ta ansvar för sin lärandeprocess och professionella utveckling samt kunna identifiera behov av ytterligare kompetens,
- visa förmåga att söka, värdera, välja ut och på ett strukturerat sätt redovisa relevant kunskap, förmedla egna och andras tankar samt med stöd i källor, muntligt och skriftligt, kunna argumentera och dra slutsatser,
- visa förmåga att med ett korrekt och formellt språk kunna producera självständiga texter med hög kvalitet gällande struktur, argumentation och logik, samt att texterna är sakliga, välgrundade och följer skrivregler

Innehåll

Kursen är verksamhetsförlagd. Kursen behandlar professionens yrkesroller, yrkesidentiteter och förhållningssätt genom att integrera och tillämpa olika aspekter av yrkeskunskaper såsom vetenskap, arbetssätt, attityder, värderingar, självreflektion, etik och interprofessionellt samarbete. I kursen behandlas ett vetenskapligt förhållningssätt där särskild vikt läggs vid förmågan att tillämpa teorier som analysverktyg för att reflektera över och problematisera det sociala arbetet som bedrivs på studieplatsen. Den studerande ska i processinriktad handledning ges möjlighet att reflektera över egna erfarenheter, intryck och reaktioner som studiesituationen väcker och därigenom fördjupa den personliga professionella utvecklingen. I handledningssamtal och seminarier ska den studerande reflektera över och problematisera den egna personens betydelse för det sociala arbetet och i det sociala arbetet vid studieplatsen ska den studerande kunna agera utifrån denna förståelse.

Examinationer och betyg

Verksamhetsförlagda studier, 26 högskolepoäng (Provkod: A002)
Som betyg används Underkänd (U) eller Godkänd (G).

Teoretiskt grundad handlingsplan, 3 högskolepoäng (Provkod: A003)
Som betyg används Underkänd (U) eller Godkänd (G).

Reflektion över professionalitet och handlingsutrymme, 1 högskolepoäng (Provkod: A004)
Som betyg används Underkänd (U) eller Godkänd (G).

Enligt 6 kap. 18 § högskoleförordningen ska betyg sättas på en genomgången kurs om inte universitetet föreskriver något annat. Universitetet får föreskriva vilket betygssystem som ska användas. Betyget ska beslutas av en av universitetet särskilt utsedd lärare (examinator).

Enligt universitetets föreskrifter om betygssystem för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (beslut ORU 2018/00929) ska något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd användas som betyg. För utbildning som ingår i en internationell magister- eller masterutbildning eller i universitetets kursutbud för utbytesstudenter ska betygsskalan A-F användas. Rektor, eller den rektorn bestämmer, får besluta om undantag från denna bestämmelse för en viss kurs om det finns särskilda skäl.
Som betyg på kursen används Underkänd (U) eller Godkänd (G).

Examinationsformer

Verksamhetsförlagda studier, 26 högskolepoäng (Provkod: A002)
Verksamhetsförlagt moment, muntliga examinationer och skriftliga inlämningsuppgifter

Det verksamhetsförlagda momentet innebär obligatorisk närvaro motsvarande 32 timmar i veckan. Vid frånvaro som överstiger 10 arbetsdagar ska omexamination genomföras. Omexamination sker i samband med nästa ordinarie kurstillfälle. Om förutsättningar finns kan möjlighet till omexamination även erbjudas under innevarande termin.

Teoretiskt grundad handlingsplan, 3 högskolepoäng (Provkod: A003)
Muntliga examinationer och skriftliga inlämningsuppgifter

Reflektion över professionalitet och handlingsutrymme i socialt arbete, 1 högskolepoäng (Provkod: A004)
Muntliga examinationer och skriftliga inlämningsuppgifter
För studenter med dokumenterad funktionsnedsättning kan universitetet besluta om anpassning av examination eller annan examinationsform.

Som huvudregel ska examination ske i enlighet med den senaste versionen av en kursplan. Om en kurs väsentligt förändrats och lärosätet bedömt att en övergångsbestämmelse krävs, så ska denna reglering framgå av den senaste versionen av kursplanen.

För ytterligare information se universitetets regler för examination inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Särskild behörighet och andra villkor

Rättsliga grunder i socialt arbete 7,5 hp, Socialt arbete i en globaliserad värld, 7,5 hp samt Människans utveckling, utsatthet samt psykosociala insatser, 30 hp. Dessutom krävs provmomenten Yrkesroll, organisation och samverkan, 3 hp, Yrkesroll, människosyn, värdegrund, makt och etik, 3 hp, Vetenskapligt arbete, 4 hp och Personlig professionell utveckling, 2 hp från Yrkesroll, handlingsutrymme och vetenskapligt förhållningssätt, 15 hp. Dessutom krävs provmomentet Psykosocialt arbete - bemötande och förhållningssätt, 4 hp från Förändringsarbete och förhållningssätt i socialt arbete, 7,5 hp samt provmomentet Juridiska grunder i socialt arbete, 1 hp från Juridik i socialt arbete, 22,5 hp.

För ytterligare information se universitetets antagningsordning.

Övriga föreskrifter

Särskilda föreskrifter

Examinator kan besluta om att med omedelbar verkan avbryta en students VFU eller motsvarande om studenten visar allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas i enlighet med enhetens riktlinjer.

Fakultetsnämnden för humaniora och socialvetenskap beslutade den 20 oktober 2020 att begränsa antalet tillfällen för verksamhetsförlagd utbildning till två, i kursen Yrkesutövande och professionalitet (ORU 2020/05507).

Den som antagits till och registrerats på en kurs har rätt att erhålla undervisning och/eller handledning under den tid som angavs för kurstillfället som den sökande blivit antagen till (se universitetets antagningsordning). Därefter upphör rätten till undervisning och/eller handledning.

Litteratur och övriga lärresurser

Obligatorisk litteratur

Andersson Elmtoft Natasja & Whitaker Anna (2023)
Personlig professionell utveckling för socionomer.
Liber

Akademikerförbundet SSR (2015)
Etik i socialt arbete - Etisk kod för socialarbetare.
Akademikerförbundet SSR,

Cajvert Lilja (2020)
VFU i praktiken.
Studentlitteratur AB

Healy, Karen (2024)
Teorier i socialt arbete: ramverk i aktuell praktik
Liber, valda sidor

Lennér Axelsson, Barbro & Thylefors, Ingela (2018)
Arbetsgruppens psykologi.
Natur & Kultur,

Røkenes, Odd Halvar & Hanssen, Per-Haldvar (2015)
Bära eller brista. Kommunikation och relationer i arbetet med människor.
Gleerups utbildning AB

Skau, Greta Marie (2018)
Mellan makt och hjälp. Om det flertydiga förhållandet mellan klient och hjälpare.
Liber

Svensson, Kerstin, Johnsson, Eva & Laanemets, Leili (2021)
Handlingsutrymme. Utmaningar i socialt arbete.
Natur & Kultur

Referenslitteratur

Bruhn, Anders & Källström, Åsa (red) (2018)
Relationer i socialt arbete- i gränslandet mellan profession och person.
Liber,

Carlander, Jakob & Wedeen, Andreas (2019)
Att förstå sin egen kompetens: stöd för professionella i människovårdande yrken.
Liber

Jönsson, Jessica. H., & Lian Flem, A. (2020)
Global social work ethics and international field training: The experiences and practice dilemmas of Norwegian and Swedish social work students. *International Social Work*.
<https://doi.org/10.1177/0020872819889398>

Karlsson, Lis Bodil & Piuva, Katarina (2012)
Genusperspektiv i socialt arbete.
Natur & Kultur,

Mattsson, Tina (2015)
Intersektionalitet i socialt arbete: teori, reflektion, praxis.
Gleerups Utbildning AB,

Ponnert, Lina & Svensson, Kerstin (2019)
Socionomen i myndigheten.
Gleerups,

Tillägg och kommentarer till litteraturlistan

Aktuell lagtext som är relevant för kursen samt litteratur i form av artiklar tillkommer.

Litteraturen läses i den senaste upplagan. Om en senare upplaga än vad som anges ovan finns, läses denna.

BILAGA 3 OM PRAKTIK- OCH UTVECKLINGSCENTER (PUtC)

PUtC syftar i första hand till att främja samarbetet mellan universitetet och arbetsplatser inom området socialt arbete. I korthet innebär det att arbetsgivare förbinder sig via överenskommelse att ta emot ett visst antal studerande per termin inom socionomprogrammets verksamhetsförlagda studier. I gengäld erbjuds arbetsplatserna ett antal temaföreläsningar förlagda på universitetet samt en möjlighet för studenter att skriva uppsats på uppdrag av studieplatsen.

Målsättningen med PUtC är att främja:

- samarbete mellan universitetet och fältet
- lokal kunskapsproduktion
- en kvalificerad utbildning
- ett aktivt lärande

Vad kan PUtC erbjuda den studerande?

- En studieplats där kopplingen teori – praxis levandegörs, den studerande deltar aktivt i kunskapsproduktion, utvärdering och utvecklingsarbete.
- En studieplats där den studerande deltar i ett kunskapsproducerande arbete.
- En studieplats där den studerande i ett pågående utvärderingsarbete kan påverka den framtida utformningen av socionomprogrammets verksamhetsförlagda kurser
- En studieplats där den studerande kan ses som intressant ur ett rekryteringsperspektiv.

Vad kan PUtC erbjuda fältorganisationer?

- Ett samarbete som ger möjlighet till kunskapsproduktion, utvärdering och utvecklingsarbete inom den egna arbetsplatsen.
- Ett samarbete som möjliggör en långsiktig planering av när studerande kommer till verksamheten.
- Ett samarbete som kan ses som rekryteringsbas för framtida medarbetare.
- Ett samarbete som regelbundet utvärderas och som på så sätt kan bidra till utveckling av socionomprogrammets verksamhetsförlagda kurser
- Ett samarbete där personalen ges möjlighet till kompetensutveckling bl.a. i form av föreläsningar inom socialt arbete.

Vad innebär det konkret för den studerande att en studieplats är ansluten till PUtC?

För den studerande innebär en PUtC-plats följande:

1. C-uppsats (termin 6) skrivs på uppdrag av PUtC-platsen

Efter genomförd vfu, finns det en möjlighet för den studerande att skriva en C-uppsats under termin 6, med utgångspunkt i en verksamhetsspecifik frågeställning där studenten gjort sin vfu. Uppsatsen handleds under termin 6 i sedvanlig ordning av lärare på universitetet.

2. Uppsatsseminarium på studieplatsen

I slutet av termin 6 (avseende studerande som genomfört sina verksamhetsförlagda studier vid PUtC-plats) kan C-uppsats lyftas till diskussion vid ett seminarium eller annat lämpligt forum på arbetsplatsen. Tanken med dessa seminarier är att till fältet återknyta den kunskap som uppsatserna genererat.

Hör gärna av dig till Catarina Cuibe, 019-30 14 74, om du vill veta mer om PUtC.

BILAGA 4 BEDÖMNINGSUNDERLAG HANDEDARE

Under den gångna terminen har du fungerat som handledare för en eller flera socionomstuderande som genomfört kursen **Yrkesutövande och professionalitet** i er verksamhet. Examination av studerande i denna kurs sker med utgångspunkt i tre moment: (1) bedömningsunderlag från dig som handledare, (2) bedömningsunderlag från seminarieledare om aktivt deltagande vid seminarier samt (3) med utgångspunkt i kursens skriftliga moment. För att vi ska kunna examinera den studerande behöver vi därför hjälp av dig som handledare med underlag kring två centrala aspekter, dels den studerandes närvaro under kursens verksamhetsförlagda moment dels underlag kring den studerandes kunskapsutveckling under kursen.

Den första aspekten avser klargöra om den studerande närvarat under kursens verksamhetsförlagda moment i den utsträckning som anges i studiehandledningen, det vill säga 32 timmar/vecka. Sjukfrånvaro upp till tio dagar behöver inte heller ersättas.

Den andra aspekten rör vad den studerande lärt sig under kursen, i förhållande till kursens mål. För att kunna skapa underlag för sådan bedömning vill vi att handledaren och den studerande i slutet av kursen genomför ett utvärderande handledningssamtal. Utvärderingssamtalet utgår bland annat från kursens mål och den studerandes lärandeprocess. Efter utvärderingssamtalet fyller handledaren i bedömningsunderlaget som följer.

Den studerande ska ges möjlighet (OBS! frivilligt) att kommentera handledarens sammanställning och när det är genomfört ansvarar handledaren för att sammanställningen sänds till universitetet. Det är viktigt att notera att sammanställningen utgör ett centralt bedömningsunderlag i examinatorns sammanvägda bedömning kring den studerandes betygsättning, vilket betyder att en studerande som saknar bedömningsunderlag från sin handledare inte kommer att kunna godkännas på kursen. Bedömningsunderlaget ska inkomma till kursansvarig senast 1 vecka efter kursavslut. Liksom för övriga moment i kursen kopplas ett antal bedömningskriterier till handledarens bedömningsunderlag.

Bedömningskriterier för handledarens bedömning

För att handledaren ska kunna bedöma studenten som godkänd krävs det att den studerande uppfyller bedömningskriterierna. Bedömningskriterierna (a,b,c) finns under respektive kursmål i bedömningsunderlaget (se nästa sida) och ska vara en hjälp att förstå kursmålen. I det fall kursmål bedöms som ej uppfyllt gör du en kommentar om/motivering till det i kommentarsfältet under respektive kursmål. Likaså om det finns vissa tveksamheter eller behov av förtydligande beskriver du det i kommentatorsfältet.

Kursens lärandemål bör förstås och uppnås inom ramen för den kontext som studierna bedrivs. Notera att frågorna i bedömningsunderlaget således bör tolkas med utgångspunkt i de specifika förutsättningar som råder vid respektive studieplats. Detta innebär att du som handledare, med utgångspunkt i kunskaper om den specifika verksamheten, ges utrymme för egen tolkning av underlagets olika frågor.

Vid eventuella frågor, kontakta kursansvarig lärare eller programansvarig.

Tack!

Bedömningsunderlag avseende studerandes närvaro och kunskapsutveckling under Yrkesutövande och professionalitet, 30 hp, Socionomprogrammet, Örebro universitet

VT HT Tidsperiod:

Studerande:
Studieplats:
Handledare:
E-post:
<i>Frånvaro (giltig frånvaro är 8 timmar i veckan för egna studier). Specificera sammanlagt antal dagar (exempel kan vara sjukfrånvaro eller annan frånvaro):</i> <i>Eventuella kommentarer eller förtydliganden gällande den studerandes frånvaro:</i>
Min bedömning som handledare är att kursen fullgjorts enligt Socionomprogrammets riktlinjer gällande <u>omfattning, avseende heltid i verksamheten.</u> JA NEJ
Kursens lärandemål, som följer nedan, ska förstås och uppnås inom ramen för den verksamhet som studierna bedrivs och bör tolkas med utgångspunkt i de specifika förutsättningar som råder vid respektive studieplats. Det innebär att du som handledare med kunskaper om den specifika verksamheten, ges utrymme för egen tolkning av underlagets olika punkter. (För mer information se föregående sida i denna bilaga). Vänligen fyll i bedömningsunderlaget nedan. I det fall kursmål bedöms som ej uppfyllt gör du en kommentar om/motivering till det i kommentarsfältet under respektive kursmål. Likaså om det finns vissa tveksamheter eller behov av förtydligande så använder du kommentatorsfältet.
<u>Kursmål och bedömningskriterier:</u>
1. kunna redogöra för och reflektera kring studieplatsens verksamhet, organisation, arbetsmetoder och funktion i samhället.
a) Redogör för och reflekterar över på ett övergripande och adekvat sätt hur verksamheten är organiserad samt dess målsättning och funktion i samhället. Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
b) Redogör för och reflekterar över de huvudsakliga arbetsmetoder som tillämpas inom det sociala arbetet på studieplatsen samt identifierar olika centrala teoretiska perspektiv dessa utgår ifrån. Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
<i>Eventuell kommentar:</i>

2. visa förmåga att analysera socionomens yrkesroll och handlingsutrymme med utgångspunkt i lagstiftning och det sociala arbetets organisering
a) Kan identifiera organisatoriska förutsättningar och analysera hur dessa påverkar socionomens yrkesroll samt vilka möjligheter och begränsningar det innebär för den enskilde socionomens handlingsutrymme.
Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
b) Kan analysera hur lagstiftning påverkar socionomens yrkesroll och hur lagstiftning möjliggör och begränsar socionomens handlingsutrymme i olika sammanhang.
Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
Eventuell kommentar:
3. kunna tillämpa lagar samt redogöra och ha förståelse för hur lagstiftning och konventioner reglerar det sociala arbetet
a) Visar förmåga att söka, värdera, beakta och tillämpa relevant lagstiftning som har betydelse för det sociala arbetets utövande i förhållande till studieplatsens uppdrag och målgruppens behov.
Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
b) Kan reflektera över och förhålla sig till den lagstiftning och de konventioner som har betydelse för socionomens yrkesutövning gällande exempelvis frågor om samverkan, tystnadsplikt, anmälnings-skyldighet eller diskriminering.
Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
Eventuell kommentar:
4. visa förmåga att utreda och analysera sociala processer och problem samt kunna föreslå, planera och följa upp åtgärder med utgångspunkt i forskning och teoribildning
a) Visar förmåga i det sociala arbetet på studieplatsen identifiera och avgränsa en problemställning, samla information på ett systematiskt och allsidigt sätt samt analysera denna med utgångspunkt i forskning och relevanta teorier och begrepp.
Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
b) Kan med utgångspunkt i en analys av en problemsituation föreslå, planera och följa upp relevanta stöd- och behandlingsinsatser med beaktande av forskning.
Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
Eventuell kommentar:
5. visa förmåga att under handledning planera, strukturera och självständigt, genomföra förekommande arbetsuppgifter med utgångspunkt i ett professionellt förhållningssätt,
a) Visar förmåga att i handledning reflektera över det egna professionella förhållningssättet och alternativa sätt att agera i det sociala arbetets utövande vid studieplatsen.
Kriteriet uppfyllt: JA NEJ

b) Visa förmåga att successivt under handledning ta ett ökat ansvar för att självständigt planera och genomföra arbetsuppgifter i enlighet med överenskommelse i studieplanen samt självständigt kunna omsätta handledning i praktiskt handlande. Kriteriet uppfyllt: JA NEJ <i>Eventuell kommentar:</i>
6. visa förmåga att kritiskt granska och reflektera över arbetssätt och metoder i socialt arbete med utgångspunkt i teorier, forskning och lagstiftning,
a) Kan på ett allsidigt och nyanserat sätt analysera samt reflektera över arbetssätt och metoder som tillämpas i det sociala arbetet som bedrivs på studieplatsen med utgångspunkt i olika teoretiska perspektiv och forskning. Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
b) Visar förmåga att i det löpande sociala arbetet identifiera olika rättsliga frågeställningar i samband med socionomens yrkesutövande och visar förståelse för hur det påverkar arbetssätt och metoder i socialt arbete. Kriteriet uppfyllt: JA NEJ <i>Eventuell kommentar:</i>
7. kunna identifiera, analysera och kritiskt reflektera över etiska aspekter i socialt arbete samt visa förmåga till ett etiskt förhållningssätt och god omdömesförmåga:
a) Kan problematisera och reflektera över olika etiska aspekter som aktualiseras på studieplatsen samt att i mötet med andra och i sina handlingar visa omdöme och insikt i etiska frågor. Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
b) Visa förmåga att med utgångspunkt i etiska analyser problematisera hur socionomen kan handla i uppkomna situationer där olika handlingsalternativ ställs mot varandra. Kriteriet uppfyllt: JA NEJ <i>Eventuell kommentar:</i>
8. visa förmåga att analysera och kritiskt reflektera över det sociala arbetets utövande med utgångspunkt i olika perspektiv så som makt-, genus-, klass-, mångfalds-, hållbarhetsperspektiv.
a) Kan problematisera, analysera och reflektera över det sociala arbetets utövande i ett genus- klass-, mångfalds, hållbarhetsperspektiv. Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
b) Kan problematisera och visa förståelse för olika maktaspekter som socionomen behöver förhålla sig till i det sociala arbetet. Kriteriet uppfyllt: JA NEJ <i>Eventuell kommentar:</i>

9. kunna redogöra för och tillämpa teorier om processer i arbetsgrupper samt visa förståelse för arbetsgruppens betydelse för det sociala arbetets yrkesutövande och ett hållbart arbetsliv
a) Kan identifiera olika faktorer i arbetsgruppers sätt att fungera och med utgångspunkt i centrala teoretiska begrepp på ett allsidigt och nyanserat sätt analysera hur dessa faktorer kan påverka det sociala arbetets utövande
Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
b) Kan med utgångspunkt i teorier och begrepp om arbetsgruppens dynamik, struktur och dess processer reflektera över hur dess betydelse för ett hållbart arbetsliv.
Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
<i>Eventuell kommentar:</i>
10. visa förmåga att reflektera över sitt eget och andras bemötande, kunna samarbeta och ha ett professionellt förhållningssätt i relation till målgruppen, kollegor och samverkanspartners
a) Kan vid samverkanssituationer tillvarata andras synpunkter och tankar samt framföra egna synpunkter, både genom att skriftligt sammanställa och muntligt återföra information till målgruppen, kollegor och samarbetspartners
Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
b) Visar etisk medvetenhet genom att bemöta andra med respekt, lyhördhet och empati. Kan reflektera över sitt eget och andras bemötande och visar förståelse för hur detta påverkar samverkanssituationer.
Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
c) Visar förståelse för och kan problematisera socionomens roll i samverkanssituationer samt beakta relevanta etiska och juridiska i samverkanssituationer
Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
<i>Eventuell kommentar:</i>
11. visa förmåga att kunna reflektera över sin egen lärandeprocess och professionella utveckling samt kunna identifiera behov av ytterligare kompetens,
a) Kan ta eget ansvar för att fördjupa kunskaper och färdigheter genom att återkommande utvärdera sin egen insats i syfte att åskådliggöra lärandeprocessen.
Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
b) Kan ta eget ansvar för sin egen professionella utveckling genom att identifiera och beskriva det egna behovet av ytterligare kunskap och utvecklandet av kompetens
Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
<i>Eventuell kommentar:</i>

12. visa förmåga att med ett korrekt och formellt språk kunna producera självständiga texter med hög kvalitet gällande struktur, argumentation och logik samt att texterna är sakliga, välgrundad och följer skrivregler
a) Kan dokumentera sakligt, respektfullt och enligt verksamhetens praxis. Kriteriet uppfyllt: JA NEJ
b) Kan använda sig av ett språk som är logiskt, sakligt och väl disponerat samt att stavning och grammatik i huvudsak är korrekt. Kriteriet uppfyllt: JA NEJ Eventuell kommentar:
Min bedömning som handledare är att den <u>studerandes kunskapsutveckling</u> under kursen <u>motsvarar kursens lärandemål</u>. JA NEJ Eventuell kommentar:

Vid ev. kommentarer från studerande gällande bedömningsunderlaget exempelvis om att den studerande vill göra förtydliganden, tillägg eller framhålla annan åsikt än den som framkommit i handledarens sammanställning, lämnas detta i separat bilaga till bedömningsmallen.

Ort och datum _____ Handledares underskrift _____

Ort och datum _____ Den studerandes underskrift _____

Bedömningsunderlaget skickas till:

Örebro universitet, Institutionen för beteende- social- och rättsvetenskap (BSR), Socionomprogrammet, Catarina Cuibe, 701 82 Örebro